

MAGYAR MOLNÁR

a magyar malomipar érdekeinek szakközlönye

az Országos Magyar Malom-Egyesület hivatalos lapja

Megjelenik havonként 3-szor.	Előfizetési ára: évenként 10 frt. félévire 5 frt. Hirdetések árszabály szerint.	Szerkesztője és kiadóhivatal: Budapest V., Erzsébet-ter 19.
---------------------------------	---	--

BUDAPEST, 1889. DECEMBER HÓ 20.

TARTALOM: A közeli jövő egyik problémája. — a. A. — A liszt szárítása és ellátása. — Gabonaszitogatás. — Ellenirányú sikszita. — Egyesületi közlemények. — Tarifa-nyeltek. — Mészaki apránkok. — Kiltárfélek. — Kereskedelem és forgalom. — Statisztika. — Üzleti tudósítások. — Szervezői Ismeret. — Hirdetők.

A közeli jövő egyik problémája.

A magyar malomiparnak messze kiterjedő s a nemzetgazdaságnak legtöbb ágával szorosan kapcsolatos működésével együtt jár az, hogy az országos malomegyesületnek a nyilvános gazdasági élet minden tere felmerülő jelenségeket és eseményeket szakadatlanul figyelemmel kell kísérnie. Már a legközelebbi jövőben, mindenesetre hamarabb, mint általában hiszik, egy oly kérdés fogja az egyesületet foglalkoztatni, mely elsőrendű fontossága a magyar malomiparra nézve, s melynek megoldása döntő lesz a malomok kivételéi viszonyainak további fejlődésére, a mi az utóbbi időben oly sok megbeszélés tárgyalá képezte.

Értjük e kérdést alatt a valutarendezés.

A fentérek lehozatalával szak- és malomipokban már sokat foglalkoztak, gyakran kizárólag csak agrarius szempontból, de mindmáigvisor hangsúlyozták, hogy a magyar mezőgazdaságnak érzékeny kárt fog okozni a nagy reform, mert a termésnek kivételre maradó részéért, a mi viszonyokhoz mérten, annival kevesebbet fognak kapni, a mennyit az agrikultúrához tesz. Példaként felhozhatjuk Oroszországot, a hol két év előtt, a papírrubel rendkívül fokozott díszítójának uralkodása alatt, a fényesnek nem nevezhető termés dacára is, sokkal több gabonát voltak képesek kivinni a külföldre, mint normális valutárfolyamok mellett lehetett létező volt.

Az őstermelédek, a magyar mezőgazdálkodók azonban a változórfolyamok fejlődése csakis akkor értéki követlenül, ha az aratás eredménye egyáltalán megengedi a nyereségnyelnek nagyobb mértékben való kivitelét, oly években azonban, mint az idei, midőn Magyarországhól csak nagyon szerény mennyiségben lehet gabonát kivinni, a külföldi változórfolyamok állása nem közvetlen fontosságú a gazdálkodók nézve.

Másékat áll azonban a dolgok a malomokkal, melyek minden körülmények között arra vannak utalva, hogy a gyártott fehér liszték túlnyomó mennyiségét a külföldön értékesítsék, s a melyek, a mint az az ide is látjuk, még kedvezőtenlebb termésű években is élenk kivitelé forgalmat tartalmak fenn. részint gyártmányaink jó hírneve

UNGARISCHER MÜLLER

Zeitschrift für die Interessen der ungarischen Mühlenindustrie

offizielles Organ des Ung. Landes-Mühlen-Verbandes.

Erscheint monatlich dreimal.	Pränumerationspreis: ganzzählig fl. 10, halbjährig fl. 5. Inserate nach Tarif.	Redaktion und Administration Budapest V., Elisabethplatz 19.
---------------------------------	--	---

BUDAPEST, 20. DEZEMBER 1889.

INHALT: Ein Problem der nahen Zukunft (A. — a.) — Das Trocknen und Aufbehahren des Mehles. — Getreidereinigung. — Gegenläufiger-Sichter. — Verbandsmeldungen. — Tarifen. — Technische Mittheilungen. — Verchiedenes. — Handel und Verkehr. — Statistik. — Marktberichte. — Redaktionsmeldungen. — Inserate.

Ein Problem der nahen Zukunft.

Die weitreichende, mit den meisten Zweigen der Volkswirtschaft eng verknüpfte Thätigkeit der ungarischen Mühlen bringt es mit sich, dass der Landes Mühlen-Verband alle Erscheinungen und Vorkommnisse auf dem Gebiete des öffentlichen Wirtschaftslebens mit unangesezter Aufmerksamkeit verfolgen muss und auch in nächster Zeit, jedenfalls früher, als man allgemein annimmt, wird der Verband sich mit einer Frage zu beschäftigen haben, die für die ungarische Mühlen-Industrie von eminenter Wichtigkeit ist und deren Lösung für die weitere Entwicklung der in letzter Zeit so vielfach erhöhten Exportbeziehungen der Mühlen entscheidend sein wird.

Wie meinen die Valutaregulierung.

Die Herstellung der Metallwährung ist in Fachblättern und Journalen schon öfters auch von rein agrarischem Standpunkte besprochen worden und jedermann wurde darauf hingewiesen, dass die ungarischen Landwirthe durch diese grosse Reform empfindlichen Schaden erleiden würden, indem sie für den zum Export verbleibenden Theil ihrer Ernte einen um die Agiodifferenz geringeren Geldbetrag erlösen werden als unter den heutigen Verhältnissen.

Das Beispiel Russlands wird angeführt, wo vor zwei Jahren unter dem Regime eines abnorm gestiegenen Disagio des Papierrubels trotz der nicht gerade glänzenden Ernte viel bedeutendere Quantitäten Cerealien und zu wesentlich bessere Preisen ins Ausland abgedeuhen konnten, als bei normalen Valuten-Cursen möglich gewesen wäre.

Für die ungarischen Landwirthe, die Produzenten, hat jedoch die Entwicklung der Devisen-Curse nur dann direktes Interesse, wenn das Resultat der Ernte einen Export von Rohprodukten in grösserem Masse überhaupt gestattet, in Jahren aber, wie heuer, wo Cerealien aus Ungarn nur in sehr bescheidenen Mengen ausgeführt werden können, hat der Stand der auswärtigen Wechselkurse für die Landwirthe keine unmittelbare Wichtigkeit.

Anders steht es dagegen mit den Mühlen, die unter

és vezetőiknek kereskedelmi ügyessége folytán, és részben még jelentékenyebb anyagi áldozatok árán is.

Ha tehát a magyar gazdák, szemben a valutarendezés melldóbi lehetőségeinek megkezdésével, már is kézzelre érdekeik védelmezésére, mennyivel sürgetőbbben lehet ugyanezt ajánlani a malomoknak, a melyekre nézve dokerdés, hogy külföldi összeköttetéseiket megszakítás nélkül fenntartsák.

Hogy vajon alapos-e és mily mértékben az az iránti aggodalom, hogy a valutarendezésnek káros befolyása lenne a gabonának és lisztnek kivitelére, arra nézve sokat vitatkoznak per et contra.

A legtöbb theoretikus azon tétel mellett harszol, hogy a bevételökben az agiotkülönbözet folytán keletkező eszükénssel fel fog érni az új pénznek fokozott vásárló ereje, vagyis, hogy konkrét példát hozzunk fel, ha egy métermáza lisztért 30 frankot lehet elérni s ez 47.50 arfolyam mellett 14.25 ft lesz oszt. értékben, a valutarendezés után az akkori frankárfolyamhoz képest csak 12 vagy 13 o. é. fetol fogna kitenni, hátrszét azonban megfelelően kevesebb forintösszeg elegendő lenne, a métermáza liszt előállításához szükséges buzameennyiség bevásárlására.

Vajon a gyakorlatban is tényleg így lesz-e?

Csupán az utóbbi hetek árfolyásait kell szemügyre vennünk, s azonnal meg fogunk győződni, hogy a *valuta javulása, mely a váltóárfolyamok gyarapításában jut kifejezésre, a malomokat egészen egyoldalúan terheli s az árfolyamkülönbözet oly veszteséget jelent, a melyért a malomok sehol sem találunk kompenzációt.*

A váltóárfolyamok rövid idő alatt jelentékenyen estek, a nélkül, hogy ez a hanyatlás a legesekélyebb befolyással lett volna a buzánakra, s ha a legutolsó héten a külföldön és specialiter Angolországban a magyar lisztért valamivel jobb árszint lehetett elérni, mint az előző hónapban, az az ártóbbel tavórolból sem elegendő azon veszteség fedezésére, a melyt a malomok a váltóárfolyamok eszükénése folytán szenvednek.

Azok az árak, a melyeket lisztünkért a külföldön fizetnek, függenek a világ terméseinek eredményétől, a kereslet és kínálat közötti aránytól, egyszerűen oly tényezőktől, a melyek váltóánál: árval egyáltalán nem függenek össze. Ha tehát a malomok már maupedig is, midőn a valutarendezés még az első előkészületek stadiumába sem jutott, oly érzékeny veszteséget szenvednek a váltóárfolyamok esése folytán, hogyan leszünk még akkor, ha majd a nagy reform tényleg megkezdődik, s a váltóárfolyamok egyre jobban közelölni fognak a pari álláshoz?

Oly problema előtt állunk, a melynek megoldásától függ lisztkivitelünk további fejlődése. Lehet, hogy korai dolog volna már most positív javaslattal állni elő, a malomgyesület azonban nem vonhatja ki magát az alól, hogy már most figyelmet szenteljen ennek a kérdésnek, a mely a magyar malomipar legfontosabb érdekeit érinti.

Bármi melyreható logikával igyekezzenek még a legutódsább nemzetgazdák is behozonyítani azt, hogy a

allen Umständen darauf angewiesen sind, den grösseren Theil ihres Erzeugnisses an Weismehlen im Auslande abzusetzen und die, wie wir es auch heuer sehen, selbst in ungünstigen Erntejahren, theils durch das Renommée ihres Produktes und die kommerzielle Tüchtigkeit ihrer Leitungen, theils aber auch durch bedeutende materielle Opfer, einen lebhaften Exportverkehr unterhalten.

Wenn nun die ungarischen Landwirthe, angesichts der Möglichkeit einer baldigen Inangriffnahme der Valutaregulierung, sich aussuchen, für ihre Interessen einzutreten, um wie viel dringender ist dies bei den Mühlen geboten, für welche die ununterbrochene Aufrechterhaltung ihrer auswärtigen Beziehungen eine Lebensfrage ist.

Ob und in welchem Maasse die Börsenrisso vor den schädlichen Einfluss der Valutaregulierung auf den Cerealien- und Mehlexport begründet ist, darüber wird viel hin- und hergestritten.

Von den meisten Theoretikern wird die Doctrin verfochten, dass der durch das Verschwinden der Agriodifferenz entstehende Anfall in den Einnahmen, durch die erhöhte Kaukraft des neuen Geldes wettgemacht werden wird, oder um ein concretes Beispiel zu nehmen, wenn für einen Meterzentner Mehl fr. 30. erzielt werden, und diese statt wie bei dem Course von 47.50 Ö. W. fl. 14.25 nach Regulirung der Valuta zu dem seinerzeitigen Francencourse nur ö. W. fl. 12.— oder ö. W. 13.— ergeben werden, andererseits auch ein entsprechend geringerer Guldenbetrag genügen wird, um das zur Herstellung des Meterzentner Mehl nötige Weizenquantum einzukaufen.

Ist das nun in der Praxis wirklich der Fall?

Wir brauchen uns nur die Preisentwicklung der letzten Wochen vor Augen zu halten und müssen sofort zur Ueberzeugung gelangen, dass die *Besserung der Valuta, die sich in dem Rückgang der Devisencourse ausdrückt, die Mühlen ganz einseitig belastet und die Course-differenz einen Verlust bedeutet, für den dieselben nirgends Compensation finden.*

Die Course der Devisen sind binnen kurzer Zeit wesentlich gefallen, ohne dass der Rückgang auf die Weizenpreise den mindesten Einfluss gehabt hätte und wenn in den allerletzten Wochen im Auslande, speciell in England, für ungarisches Mehl etwas bessere Preise erzielt wurden als während der vorhergegangenen Monate, reicht der Mehrerlös bei weitem nicht hin, um den Verlust zu decken, den die Mühlen durch das Sinken der Devisencourse erleiden. Die Preise, die für unsere Mehle im Auslande bezahlt werden, hängen von dem Ergebnisse der Weltermärkte ab, von dem Verhältniss zwischen Angebot und Nachfrage, von Factors, die mit dem Stande unserer Valuta in keinem Zusammenhange stehen: wenn nun schon heute, wo die Valutaregulierung noch gar nicht in das Stadium der ersten Vorbereitungen getreten ist, die Mühlen durch das Fallen der Devisencourse so empfindlichen Schaden erleiden, wie wird es erst sein, wenn die grosse Reform wirklich in Angriff genommen wird und die Course der Devisen immer mehr den Paristande zusteuern werden?

Wir stehen vor einem Problem, von dessen Lösung die weitere Entwicklung unseres Mehlexportes abhängt. Es mag wohl noch verüfirt sein, diesbezüglich mit positiven Vorschlägen hervorzutreten, der Mühlenverband wird jedoch nicht umhin können, seine Aufmerksamkeit schon jetzt einer Frage zuzuwenden, welche die wichtigsten Interessen der ungarischen Mühlenindustrie berührt.

Mit wie profunder Logik auch die gelehrtesten Volkswirthe den Nachweis zu führen versuchen, dass die Regulirung der Valuta, das Verschwinden des Disagio für

valuta rendezése s a diszagio elűnése nem lesz hátrányos Magyarországi gabona- és lisztkivitelre, azt a ténny meg sem lehet elvitatni, hogy a váltóárfolyamok hanyatlása már most is jelentékenyen akadályozza a lisztkivételt, s ha egyáltalán lehet valamit tenni a haj hatáskörök csökkentésére — magát a váltóárfolyamok hanyatlását ugye tudjuk semmiféle rendszabállyal megakadályozni — az erre vonatkozó lépéseket csakis az országos malomegyesület feladata volna megtenni, mely egyesület első sorban lenne hivatott arra, hogy a magyar malomipar érdekeinek óráit lépjen fel.

A malomegyesület, mint a magyar malomok túlnyomó részének képviselője, joggal követelheti, hogy azon tanácskozásonkál, a melyek a legközelebbi év folyamán a valutarendezés előkészítése tárgyában meg fognak kezdődni, a magyar malomok szavát is meghallgassák s a nagy reform kivételi módzataival ne csak a mezőgazdaságra legyenek tekintettel, hanem Magyarországnak legfontosabb kivételi iparára is, a melynek érdekei páruzmomai haladnak ugyan a mezőgazdasággal, de nem mindig teljesen azonosak.

Fentartjuk magunknak egy legközelebbi alkalomra annak megbeszélesét^{*)}, hogy mikép lehetnének legalább kiértesítet a malomok saját szűkebb hatáskörükben is, a buzi beavarsítása körül való ésszetartó eljárással s bizonyos megvezetéssel külföldi árujegyzések egyenes kalkulációját illetőleg, a hantváltó váltóárfolyamok hátrányos hatásainak csökkentésére. Jelenleg nincsen egyéb czélunk, mint egy oly ügynek kiváló fontosságát hívní fel a figyelmet, mely úgy már a legközelebbi jövőben komoly tanácskozásonra fogja készíteni az országos magyar malomegyesületet. A-o.

A liszt szárítása és elartása.

A liszt szárítása arra való, hogy a benne levő víz egy-zerre elátóltatassék. Ennek tudvalevőleg az a célja, hogy a liszt az elartásra alkalmasabbá tétessék. Az a sulyvesztés, a mely ezen eljárásnál elvettől áll, semmiesetre se montható ugyan jelentéktelennek, de azaz akarva nem akarva, meg kell barátkozni eméll a módszerrel. Nagyon szükséges a szárítás a paraszterésnél, kivált némely vidékeken, a hol a buzát az őrésnél megmedvesíték. Kevésbé szükséges a kész lisztet szárítani a műfőrésnél, a hol a lisztet jó, légszáraz darabkál állítják elé. Az osztrák malomok (alighanem magyar malomok? Szerk.) lisztje, a melyekben többnyire kemény aczelos buzát őrölnek, főleg ennek köszönhető az a híret, a melynek tartósság és szárazság tekintetében is örvend. Ha a lisztet szárítalmi két, ez a dolog vagy széllős lisztkamrákban való gyakori állapotolás útján történhetik, vagy pedig, a mint Franciaországban szokásos, mesterséges meleg segítségével.

Erre a célra igen alkalmas Touillan készüléke, a melynek segítségével 800 kg. lisztet egy óra alatt 20° viztartalomról 6%^o-ra lehet kiszárítani. A készülék 5 egymás felett álló kettős vaspláhl áll, a melyek egymástól 2 cm. távolságra vannak. — A közbébe gőzt boesztanak, s a lisztet 60° C-ra felmelegítik. A gép közepén egy orsó forog, s erre szármány erősíték, a melyek az osztályokba jutó lisztet egymással összekeverik, s egyik emeletről a másikra hajtják. A képződő gőzöket a levegő viszi el, a mely az osztályok között szabadon átvonalm.

Ez az eljárás azonban nem minden agyál nélkül való.

*) E szándékot örvendetes evidenciámban tartjuk. Szerk.

den Gervais- und Mehlexport Ungarns nicht von Nachtheil sein wird, stehen wir doch der ungewissspürbaren Thatsache gegenüber, dass schon jetzt der Rückgang der Devisen den Mehlexport wesentlich hindert und kann überhaupt etwas gethan werden, um die Wirkungen des Uebels zu vermindern, — das Sinken der Devisen-Curse selbst kann wohl durch keinerlei Massregel aufgehoben werden — müsste es nur durch den Landes-Mühlensverband geschehen, der in erster Reihe herauf wäre, als Wächter der Interessen der ungarischen Mühlen-Industrie aufzutreten.

Der Landesverband als Vertreter der überwiegenen Gesamtheit der ungarischen Mühlen kann mit Berechtigung fordern, dass bei den Beratungen, die im Laufe des nächsten Jahres betrefis Vorbereitung der Valutaregulierung beginnen werden, auch die Stimme der Mühlen angehört und beim Modus der Durchführung der grossen Reform nicht nur auf die Landwirtschaft der grossen Reform genommen werde, sondern auch auf die wichtigste Export-Industrie Ungarns, deren Interessen mit denen der Landwirtschaft wohl parallel laufen, sich aber damit nicht immer vollständig decken.

Wie die Mühlen selbst in ihren eigenen Wirkungskreisen wenigstens versuchen können, durch geschlossene Vorgehen beim Weizenmarktaufkauf, durch gewisse Vereinbarungen betrefis einheitlicher Calculation ihrer auswärtigen Preisforderungen die Nachteile der wechselnden Devisen-Curse abzumildern, behalten wir uns vor, bei einer nächsten Gelegenheit zu besprechen^{*)}; für heute bezwecken wir nur, die hervorragende Wichtigkeit einer Angelegenheit hervorzuheben, die sich in naher Zukunft der ersten Beratung des ungarischen Landes-Mühlensverbandes aufbringen wird. A-o.

Das Trocknen und Aufbewahren des Mehles.

Das Trocknen des Mehles geschieht, um das darin enthaltene Wasser auf einmal zu entfernen. Es hat das bekanntlich den Zweck, das Mehl zum Aufbewahren dauerhafter zu machen. Allerdings ist der Verlust an Gewicht, der die Folge hiervon ist, ein nicht unbedeutender, muss aber, wohl oder übel, bei diesem Vorgang mit in den Kauf genommen werden. Bei der Mehlmühlerei, besonders wo beim Mahlen in manchen Gegenden der Weizen genetzt wird, ist das Trocknen eine grosse Nothwendigkeit. Bei der Hochmühlerei, bei der das Mehl aus guten, lufttrockenen Weizen hergestellt wird, ist das Trocknen des fertigen Mehles weniger nöthig. Das Mehl der österreichischen (das sind wohl die ungarischen? Red.) Mühlen, welche meist harten, glasierten Weizen vermahlen, verdamk hauptsächlich trockenem Weizen seinen grossen Ruf der Haltbarkeit und Trockenheit. Muss das Mehl getrocknet werden, so kann dieses durch öfteres Schaufeln in luftigen Mehlkammern geschehen, oder wie in Frankreich: mit Hilfe künstlicher Wärme.

Hierzu eignet sich sehr gut Touillans Apparat, mit welchem 80 Kg. Mehl in einer Stunde von 20 pCt. Wassergehalt bis zu 6 pCt. getrocknet werden können. Der Apparat besteht aus 5 übereinander liegenden doppelten Eisenplatten, deren Abstand 2 cm. beträgt. In diesen Zwischenräumen wird Dampf eingelassen und das Mehl bis auf 60° Celsius erwärmt. In der Mitte der Maschine dreht sich eine Spindel, in die Flügel befestigt sind, welche das in die Abtheilungen gelangende Mehl durcheinander und von einer Etage in die andere treiben. Die sich bildenden Wasser-

*) Wir halten diese Absicht in erfreulicher Evidenz. D. Red.

mert ha nem ügyelnek gondosan, s a lisztet egy kissé erősebben felmelegítik, dextrinoképződés áll be, a liszt elveszíti erjedőképességét s avas ízt kap. A lisztészítés ezen módját főleg Franciaországban alkalmazzák: nálunk csak kevéssé, vagy egyáltalán nem szokásos. Nálunk egyre jobban terjed az a nézet, hogy a gabona szárítása előnyösebb a liszt szárításánál. A búzának silóraktárakban való eltarítása nagyon megkönnyíti az ily szárítást, még jobban azonban az ily raktár berendezés, a melynél a gabonát automatikusan átlopátolják.

Nagyhalmalmok úgy ír e körüljáró a -D. Mühlenindustrie- gyárakon belül annak a szükségessége, hogy készletek fröjnek, s ilyenkor a liszt eltarítása igen fontos kérdés. — Hogy a liszt a raktáron való fekvés alatt ne veszítsen jószágából, azt szárazon kell eltarítani. Így malomok a lisztet liszttraktárakban vagy lisztkamrákban tartják el, a melyekben a lisztet legfeljebb 1½ m. magasságra öntik fel, s gyárakon átlopátolják. — Az első keltek itt az, hogy az ily helyiségek szárazak legyenek, s azokat szellősen tartásák. Utj malomok berendezésénél az ily kamrákat mindjárt fel kellene venni a tervbe s kötszéküket a kölszékfőirányzatba, mert ha később kénytelenek vagynak ilyenek készíteni, az mindig sokkal kerül s kellemetlen utólagos felszámításokra ad okot. Ily raktárakat többnyire fából vagy faburkolattal szokták készíteni, mert ezek a lezsárakbakták, s hőmérsékváltozásokkal legkevésbé lesznek nyirkosak vagy izadnak.

Ily helyiségeknek sok szerszám és eszköz szükséges, melyeknek egy kell alkalmazva lenni, hogy ha a liszt szállításra kerül, elsőbbséggel lehessen lehozásni és zsákokba csomagolni. A famunkának a legjobban anyagból és igen gondosan kell készülni, hogy ne keletkezzenek repedések és hasadások, a melyek azután rovaroknak szolgálnak tározóközhelyül, vagy a melyeknél állégonat keletkezik, mely a lisztet elporoztatja, port és szemetet hoz be. Ide tartoznak a faszékek lisztelőeszközökkel, vátászfalakkal, redőnyök és szellőztetők, felvonók, csapajutók, ablakok, a melyeknek sodronyszövettel kell elzárva lenniük, esztatólat-pályák minden emeletre: minden mádon ügyezni kell továbbá a tűzbiztonságra. Célzerű berendezés és elhelyezéssel a raktárkölségek tetemesen csökkentek.

Kisebb malomokban ugynevezett lisztés ládák vannak, a melyeknek igen gondosan kell készünie lenniük, összerollesztet és egybeeresztett deszkákból, melyek kívül vonalozókkal vannak egybe erősítve: készütek ezeket beümlő és beeresztő esztékek is, öntött vas szájadékokkal és töltőakkal, s többnyire ívegtájakat alkalmaznak rájuk, hogy a beümlő elhelyezett liszt mennyiségét kívülről is ellenőrizhető legyen.

Ily liszttraktárakban csakhamar beülhetnek a rovarok, a lisztészlet ellensége, a melyeknek távollátására és irtásra sok munkába és fáradságba kerül. Ide tartozik a fekete lisztbogár, a melynek álcája az ismert sárga lisztukcaz, továbbá a esztányok, a melyeknek két fajléja van, a fekete sávsó és a vörös cseltány, továbbá a czukros pikkelyes stb. Legjobb óvszer ezek ellen a szorgalmas forgatás és szellőztetés, jó elzárás és lehelőleg irtás tartás. A liszt eltarításához tartozik annak csomagoló állapotban való raktározása is. A csomagolás azért igen fontos a lisztkereskedésben, mert a szállítási költség számvánvételénél az a oszt, hogy a liszt tőrfogatát összehintjük a mennyivire csak lehet. Ebből a célból a lisztet hordókba tapossák vagy esztóniszólik, vagy zsákokba rúzzák, hogy ily módon lehetőleg kis törbet, a csomagoló tartályba minél többit szorítsanak be. Német és svájcz gyárak ily csomagoló-gépeket készítenek, a melyek egyszerűek, olcsók és teljesen megfelelnek a kívánt célzatra. Például nagyon lehet ajánlani erre a munkára az Oexle-féle ismert zsákosomagológót. Ezzel a eszk jól megtöltetik és a mellett kiméltve is lesz,

dämpfe werden von der Luft, welche die Zwischenräume der Abtheilungen frei durchstreichen kann, hinweggeführt.

Dieser Vorgang ist indessen insofern ein bedeutender, denn wenn nicht genau Obacht gegeben und das Mehl nur ein wenig zu stark erhitzt wird, so tritt Dextrinbildung ein und das Mehl verliert seine Gührkraft und bekommt einen ranzigen Geschmack. Diese Art Mehlverarbeitung wird hauptsächlich in Frankreich angewendet und ist sonstwo wenig oder fast gar nicht gebräuchlich. Man kommt sonstwo immer mehr bei der Anschauung, dass das Trocknen des Getreides dem Trocknen des Mehles vorzuziehen ist. Bei der Aufbewahrung des Weizens in Silospeichern erleichtert ein derartiges Trocknen sehr, noch mehr aber die Anlage von Bodenspeichern, welche so konstruiert sind, dass auch in ihnen das Getreide automatisch ungeschädelt wird.

In grossen Mühlen tritt so sehrwohl die -D. Mühlenindustrie- auf die Nothwendigkeit ein, auf Vorrath zu mahlen und dann ist die Aufbewahrung des Mehles eine Frage von höchster Wichtigkeit. Damit das Mehl während der Lagerung im Magazin nicht von seiner Güte einbüsst, muss es trocken aufbewahrt werden. Die Aufbewahrung geschieht in diesen Mühlen in Mehlmagazinen oder Mehlkammern, in welchen man das Mehl höchstens 1½ Meter hoch aufsteltet und öfters mit der Scheufel umwendet. Die erste Bedingung ist, dass derartige Räume neben ihrer trockenen Lage möglichst luftig gehalten werden. Bei Anlage neuer Mühlen sollten gleich solche Kammern in Entwürfen aufgenommen und im Kostenanlasse mit berechnet werden, da die Herstellung derselben immer sehr theuer ist und unangenehme Nachrechnungen bedingt, wenn man sie später anzulegen gezwungen ist. Derartige Magazine werden meistens aus Holz oder mit Holzverkleidung gemacht, weil diese am trockensten sind und bei Temperatur-Veränderungen am wenigsten feucht werden oder schwellen.

Es gehören in solche Räume viele Werkzeuge und Geräte, die so angebracht sein müssen, das von denselben das Mehl, wenn es versendet werden soll, in Röhren himelgehoben und in Säcken verpackt werden kann. Die Holzröhren müssen aus bestem Materiale bestehen und sehr sorgfältig ausgefüllt sein, damit keine Ritzen und Spalten entstehen, die die Mehle verstauben, Staub und Unreinlichkeit einführen. Es gehören hierher Holzröhren mit Mehrleichten, Schieberwände, Jalousien und Ventilatoren, Aufzüge, Fallthüren, Fenster, die mit Metallgeweben versehen sind, Schieberbahnen zu allen Stockwerken; dann muss die Feuersicherheit mit allen Mitleben berücksichtigt werden. Durch zweckmässige Einrichtung und Anlage werden die Magazinstücken bedeutend vermindert.

In kleineren Mühlen hat man die sogenannten Mehlkästen, welche ebenfalls sehr sorgfältig gearbeitet sein müssen aus gelederter und gefügten Brettern, die aussen mit Zustangen verbunden sind; man macht sie auch mit Fieberant- und Ablaufrohr, mit gussernen Mündstücken und Schiebern, und bringt gewöhnlich eine Glaslatte an, um von aussen den Stand des eingelagerten Mehles zu kontrolliren.

In diesen Mehlmagazinen stellen sich sehr bald Insekten, die Feinde des Mehlvorrathes, ein, deren Abhaltung und Vertilgung viele Mühe und Anstrengung kostet. Die hauptsächlichsten sind der schwarze Mehlkäfer, dessen Larve der bekannte gelbe Mehlwurm ist, dann die Käschensabbe (Schwaben), von denen es eine deutsche und orientalische Sorte giebt, ferner das Fischchen oder der Zackerzagt. Die besten Schutzmittel dagegen sind fleissiges Wenden und Lüften, guter Verschluss und möglichste Reinhaltung.

Zur Aufbewahrung des Mehles gehört auch das Aufbewahren desselben im verpackten Zustande. Das Packen ist im Mehlhandel deshalb von so grosser Wichtigkeit, weil es bei Berechnung der Frucht darauf ankommt, das Volumen des Mehles so viel wie möglich zu vermindern. Aus diesem Grunde wird das Mehl in Fässer getreten oder gestampft, auch in Säcke gefüllt, um auf diese Weise so viel Mehl wie irgend möglich in einem möglichst kleinen Raume, den Verpackungsbeltzler, hineinbringen zu können. Deutsche und Schweizerische Fabriken fertigen solche Packmaschinen an, welche einfach und billig sind und vollkommen dem gewünschten Zwecke entsprechen. Beispielsweise ist der bekannte Sackpacker von Oexle für diese Arbeit besonders zu empfehlen. Durch denselben wird der Sack gefüllt und sofort geschonert; beim Verpacken herrscht die grösste Reinlichkeit und Verstaubungen sind ausgeschlossen.

Das Verpacken des Mehles geschieht früher für den weissen, namentlich überseeischen Transport in Fässern. Nachdem aber die amerikanischen Mühlen damit angefangen hatten, das Mehl in Säcken aus Baumwollenstoff zu verpacken und die Erfahrungen, die damit gemacht worden sind, günstig ausfielen, sind die ex-

a csomagolásnál a legnagyobb tisztaság uralkodik, s az elporlás ki van zárva.

Azefől a lisztet a távolabbi, főleg a tengerentúli szállításra hordókba szokták csomagolni. A mint azonban az amerikai malmok elkezdték a lisztet gyapjaszövetből készült zsákokba csomagolni és ezzel kedvező tapasztalatokat tettek, más országok malmai is áttértek erre a módszerre.

Egy lisztes hordó pl. Amerikába 140—150 márkába kerül, s e mellett körülzártan 90 kg. lisztet foglaltat magában; oly sok ez azonban, a melybe ugyanannyi liszt fér el, körülbelül csak 1 márkába kerül; azonfelül e hordók a mint szállítási helyükre megérkeznek, majdnem értéketlenek, míg a zsákok majdnem teljes értéküket megtartják. Megjegyzendő továbbá, hogy a zsákok kevesebb helyet foglalnak el a hajóban mint a hordók. — Igaz ugyan, hogy a liszt, a mely zsákokban van csomagolva, a tengeren át való szállítás alatti ca. 1 $\frac{1}{2}$ % nedvességet vesz magába, megkeményedik, s a lisztraktárakban, a hova küldetik, át kell szokni és ismét laza liszté alakozni fel. Berlimben is vannak a raktárakban ily felaprózó készülékek. Azl egyelőre még nem tudjuk, hogy a nedvességelvitel mennyiben árt a lisztnek.

Gabonatisztogatás.

A malomiparnak talve legelőtér telke a minél tökéletesebb gabonatisztogatás; a hol ezt elhanyagolják, ott haszatalamuk bizony a malomszerkezet egyéb részének javítása.

Ha valamely malomszerkezet elavult, s a megújításhoz csak nagyon szerény pénzbeli eszközök állnak rendelkezésre, akkor az a malomtulajdonos, a ki jobb, versenyképesebb lisztet akar előállítani, jól fogja tenni, ha előbb a gabonatisztogatást emeli a kor színvonalára, s a legnagyobb gondjald kezeli. — Azután ajánlani lehet a töregető székék beszerzését, s ha a molnár simán akar főretni (mi gyakran a legelvezesébe), a készített töreget minden aggyú nélkül pütelheteti le a megelvo régi (előszita nélküli) ezilinderen, s az ily módon kapott eredményeivel bizonyára meg lesz elégedve. Később azután a berendezés többi részét is korszerűen átalakíthatja, s ily módon a kevésbé módos molnár is lassankint egészen felszerelheti malmaát.

Ily esetben ugyan a legfontosabb lisztekben elért eredménye kezdetben nem lesz oly nagy mennyiségű, mint azon malomokban, a melyeknek berendezése egészen korszerű, de annyi bizonyos, hogy egyelőre a javított gabonatisztogatással is többet lehet elérni mint akkor, ha valaki erre nem fordítva figyelmet, valamely (habár jónak is bizonyult) újabb malomépítet minden terv nélkül beilleszt a régi malomszerkezetbe, s azután ily módon megjavított malmatól csodákat vár. Ily esetben azonban a malomszerkezet ily képzelt megjavításának eredménye mindig csalódás lesz, s a molnár sajátnál fogja kiadott pénzét.

Először tehát a gabonát tisztogatassuk jól, s csak azután gondljunk a malomszerkezet további javítására. A legfőbb létező gabonatisztogatás mindenesetre a galuszemek megláthatása volna, úgy hogy az összes héjakat, melyek a magzsemnek burkát képezik, továbbá a piszkot és a haslétkban levő hejirészeket, valamint a százkállacskaát és a csira hegyét tökéletes lehámozás által elválogatnók, a nélkül hogy magában a magban kiárt tennék, úgy, hogy ez mint egész szem megtartaná a maga alakját és idomát. Ez esetben a lisztvesztéség egyáltalán lehetetlen volna, a tulajdonképeni lisztkészítés pedig az elképzelhető leegyszerűsített, mert arra, hogy szép világos lisztet kapjunk, nem kellene egyebet tenni, mint a meghátozott szemet (a gabona lisztvesztésékjét) megtöretni, s ez esetben még pütelés is fölösleges lenne.

portirenden Mühlen anderer Länder auch zu dieser Methode übergegangen.

Ein Mehlfass kostet beispielsweise in Amerika M. 140 bis 150 und kann dabei rund 90 Kg. Mehl fassen; ein Sack, der dieselbe Menge Mehl aufnehmen kann, kostet aber nur ungefähr M. 1.—, dabei sind Fässer, wenn sie empoliefert werden, fast werthlos, während Säcke nahezu ihren ganzen Werth behalten. Ausserdem ist noch zu bemerken, dass Säcke weniger Raum in Schiffen einnehmen, als Fässer. Das Mehl, welches in Säcken verpackt ist, nimmt allerdings während des Seetransportes ca. 1 $\frac{1}{2}$ pCt. Feuchtigkeit auf, es wird fest und muss in den Mehlspeichern, welche zu seiner Aufnahme bestimmt sind, ungeschütt und wieder zu lockern Mehl zerkleinert werden. Auch in Berlin hat man in den Speichern derartige Zerkleinerungsanlagen, inwiefern die Feuchtigkeit Aufnahme dem Mehle schädlich ist, entzieht sich vorläufig noch unserer Kenntnis.

Getreidereinigung.

Die Steele der Müllerei ist bekanntlich eine möglichst vollkommene Getreidereinigung; wo diese vernachlässigt wird, erweissen sich alle andern Verbesserungen des Mühlenwesens als nutzlos.

Ist ein Mühlenwerk veraltet und sind zum Umhan nur geringe Geldmittel vorhanden, so wird der Mühlenbesitzer gut thun, um ein besseres mitbewerbfähiges Mehl herzustellen, zuerst seine Getreidereinigung auf die Höhe der Zeit zu bringen und mit der grössten Sorgfalt zu behandeln. — Darnach wäre die Anschaffung von Schrotstühlen zu empfehlen und, wenn der Müller flachsrotten will (was oft das Richtige ist), so kann er ohne Bedenken den erzeugten Schrot in seinen alten vorhandenen Zilindern (ohne Vorsichter) abmehlen und wird mit den dadurch erzielten Ergebnissen sehr zufrieden sein. Später kann er dann allmählig sein übriges Werk der Zeit entsprechend einrichten; auf diese Art wird auch der weniger bemittelte Müller seine Mühle nach und nach ganz ausrüsten.

Die Ausbeute an hochfeinen Mehlen wird in solchen Fällen anfangs allerdings nicht in so grosser Menge zu erreichen sein, als bei Mühlen mit vollkommen der Neuzeit entsprechenden Einrichtungen, aber sicher ist es, dass schon mit einer verbesserten Getreidereinigung allein mehr erzielt wird, als wenn diese unbeeachtet bleibt und man eine (selbst gutbewährte) neuere Müllerei-Maschine plantos zwischen das veraltete Mühlenwerk hinein-schiebt — und nun Wunder von seiner verbesserten Maltheilung verlangt. Man wird im letzteren Falle stets von den Ergebnissen dieser vermeintlichen Verbesserung des Mühlenwesens enttäuscht sein und bedauern, solche Ausgabe gemacht zu haben.

Also erst das Getreide richtig reinigen und dann ein weitere Verbesserungen des Mühlenwesens denken. Die vollkommene Getreidereinigung wäre das Schließen der Getreidekörner, indem man sämtliche Hälte, welche die Fruchttheile (Schale der Körner bilden, und somit auch den Schmutz und die Schalentheile aus der Kerbe, sowie den Hürchen und der Keimspitze durch völliges Abschleifen entfernte, ohne jedoch den Kern selbst zu beschädigen, so dass dieser die ihm eigene Form und Gestalt als ganzes Korn behielte. Dann wäre ein Mehlverlust überhaupt ausgeschlossen und die eigentliche Mehlerzeugung die denkbar einfachste, denn man hätte dann nur nöthig den abgeschälten Kern (Mehlkörper des Getreidekornes) zu schrotten, um daraus schönes, helles Mehl

Mintfog: azonban mindaddig még nem találtak fel oly hántógépet, mely ezen kívánalmaknak csak fávólról is megfelelő, s a tökéletes hántógép mindenesetre a jövő zenéje marad, — egyelőre levezeseziből lesz, ha a gabona hántásával egyáltalán nem foglalkozunk, mert, előkintve az ily gépeknek igen nagy erőigazságtól, s a hasiétok teleporozásától, a gabonát csak nagyon tökéletesen hántják meg, vagyis a külső szivós burkot a gabonaszeuról erőszakon leszakgatják vagy lelorozolják, s a többi igen finom burokreszkek, melyek a liszttestesekéhez tartadnak, s a melyeket nagy lisztvesztés nélkül nem lehet eltávolítani, a tulajdonképeni kiörésnél nincsen elegendő ellenálló képességük arra, hogy összefüggő légy alakjában maradjanak meg, s így azután a helyett, hogy a liszt közül kiszállatnának, az őrés őket a tulajdonképeni liszttestesekkel együtt finom porrá őrít meg, s így a lisztbe jutnak, melynek jóságá ennek következtelen csökken. Elégő ismeretes doloz, hogy minél ellenállósebb és szivósabb marad a gabonaszeu leája akkor, a midőn a gabona a tulajdonképeni őrés alá kerül, annál tökéletesebben és tisztábban lehet a lisztreszcséket elara és liszt stb. alakjában a lejtől leválasztani, s annál nagyobb marad a kidolgozott szem leája. A hántógépek azonban éppen ezzel ellenlétes módon működnek, s így a leját ellenállásra képtelenbő teszik.

A lehető legkötelesebb gabonatisztogatás létséggel a mosási eljárás, midőn a gabonát szárazon megisztogatják, tehát a portól, valamint egyéb idegen, nem oda tartozó magvaktól és anyagoktól megszabadítják, azután megmosás, ismét megszáritják, levezik, ismét átrosztalják, és végül még egyszer szelelik. Az ily gabonatisztogatás a legnagyobb igyekezetnek is meg fog felelni, mert a mosás által az egyes gabonaszemek nemcsak hogy egész körültekintően könyven és jól megtisztogatnak, de a hasiétokból is tökéletesen eltávolítanak minden piszok. Ezt az utóbbit semmiféle más gabonatisztogatási móddal sem lehet elérni, sőt a tisztogatás gyakran még moskosalhbá teszi a hasiétokot mipt az eredetileg volt. A megmosott és megszáritott gabona levezését azért lehet nagyon ajánlani, mert ezzel minden figyelmeire méltóbb lisztvesztés nélkül eltávolíthatók a szakállak pelyhek és a csiralegyek, a melyeknek tisztogatott állapotban is hátrányos befolyásuk van a liszt jóságára.

Bármily egyszerűnek és világosnak tessenék is első tekintetbe ez a tisztogatási eljárás, ennek az üzemen mégis annyi hátránya mutatkozott (nagy viszkuséglet és légas száritóhelyiségek vagy száritógépek stb.) hogy ismét visszatértek a száraz uton való gabonatisztogatásra.

Mintfog: tehát a gabonának mosási általi tisztogatása igen körülmenyes és nagyobb kétszépélnél kívánással jár, másrészt tovább nagyobb iznekben állig is volna kivétel, előgedjünk meg legjobb tisztogatással azzal a száraz uton való gabonatisztogatással, mely a mosási eljárásához legközelebb áll. Ez lenne pedig:

1. A gabonát első sorban is alapos előtisztogatásnak vessük alá.

2. A magvak burkát meg kell szabadítani minden rátapadó portól és lisztállanságtól. Legjobban el lehet ezt érni az Eureka rendszerű szelelővel ellátott gabonatisztogató gépekkel, mert ezek a gépek egyáltalán leföldöz és csiszololják is hatnak, egyszerűs-mind pedig könnyen kiválogatják azon ösözös szemeket, a melyeket az előzetes tisztogatás esetleg még a gabonában hagyott.

3. Ezután már csak a szakállasakat és csiralegyeket kell-ege eltávolítani, a mi leggyorsabb és legkönyvebben alul-

zu erhalten und dürfte in solichem Falle sogar das Beuteln überflüssig werden.

Da nun Schälmaschinen, welche diesen Anforderungen auch nur annähernd genügen, bis jetzt noch nicht erfunden sind und eine vollkommenere Schälmaschine jedenfalls stets „Zukunftsmusik“ bleiben wird — so wird es wohl vor der Hand am besten sein, wenn man ganz vom Schälen des Getreides absieht, dem abgesehen von dem ungeheuren Kräfteverbrauch dieser Art Maschinen und dem Verstauben der Kerle, wird das Getreide auch nur unvollkommen geschält, d. h. die ersten zähen Umlüftungshäute werden von den Körnern gewaltsam abgerissen oder abgeschält, und die übrigen noch am Mehlkern anhaftenden, feinen Umlüftungshäuten, welche ohne grossen Mehlerlust nicht zu entfernen sind, halen dann bei dem eigentlichen Mahlverfahren nicht mehr genug Widerstandsfähigkeit, um sich als zusammenhängende Schale zu erhalten, und statt vom Mehle abzutrennen zu können, werden sie von den Mahlmaschinen — somit den eigentlichen Mehlkörpern in kleine Stäubchen zermalt und gelangen somit in's Mehl, welches dadurch an Güte verliert. Es ist ja zur Genüge bekannt, dass je widerstandsfähiger und zäher die Schale des Getreidekornes bleibt, wenn das Getreide den eigentlichen Mahlmaschinen zugeführt wird, desto vollkommener und klarer werden sich die Mehlkörper in Form von Griesen und Mehl u. s. w. von der Schale ablösen lassen und desto grösser wird die Schale des behandelten Kornes bleiben. Schälmaschinen arbeiten aber gerade in entgegengesetzter Richtung und machen daher die Schale widerstandlos.

Die möglichst vollkommenste Getreidereinigung ist ohne Zweifel das Waschverfahren, indem man das Getreide trocken vorreinigt, also vom Staub und sonstigen fremden, nicht hinweggehörigen Sämereien und Körpern befreit, dann wäscht, wieder trocken, spült, nachsiebt und schliesslich noch eine Windflüßreinigung folgen lässt. Eine derartige Getreidereinigung wird den höchsten Ansprüchen genügen, denn durch das Waschen wird nicht allein das einzelne Korn an seinem ganzen Umfange leitet und vorzüglich gereinigt, sondern es wird auch der Schmutz aus der Kerle (Spalte) auf's sauberste entfernt. Letzteres ist bei sämtlichen andern Reinigungsarten nicht der Fall, sondern der Spalt wird oft durch das Reinigen noch mehr verunreinigt, als er ursprünglich war. — Das Spitzen des gewachsenen und getrockneten Getreides ist deshalb dringend zu empfehlen, weil dadurch die Haare des Bährchen und die Keimspitzen, welche auch im gereinigten Zustande noch die Güte des Mehles beeinträchtigen, ohne nennenswerten Mehlerlust entfernt werden.

So einfach und einleuchtend dieses Reinigungsverfahren auf den ersten Blick zu sein scheint, so halen sich demselben im Betriebe doch so viele Hindernisse entgegengesetzt (grosser Wasserbedarf und grosse Trockenräume oder Trockenmaschinen u. s. w.) dass man immer wieder zur Getreidereinigung auf trockene Art zurückgreift.

Da also das Getreideeinigungsverfahren durch Waschen mit zu grossen Umständen und grössern Geldkosten verknüpft ist, auch anderseits für grössere Betriebe fast gar nicht auszuführen wäre, so wird man gut thun, als beste Reinigung sich mit derjenigen zu begnügen, welche auf trockenem Wege der Getreideeinigung durch Wasser am nächsten kommt. Darnach wäre:

1. Das Getreide zunächst einer gründlichen Vorreinigung zu unterwerfen.

2. Mische die Fruchthülle der Körner von allen anhaftenden Staube und Unreinigkeiten befreit werden. Am besten geschieht dies durch Getreideeinigungsmaschinen System Eureka mit Wind-

forgó hegyező kúpjáról történik, azután még utólag természetesen rostával és szeleffel tisztogatjuk a gabonát.

4. Hogy azonban a gabona a hasítékban is megtisztogatassék, a búzát szét kell hasítani, a mit durva rovátkolású hengerekkel vagy egyéb hasítógépekkel elég kielégítőn lehet végezni. A rostot azonban csak gyengén kell sima hengerekre megzúzni, a mikor is a hasítékban levő piszok szabadbá válik, mire

5. végül még a hasított vagy zúzott gabona szeleffel el látott kétfőtőpén megé át.

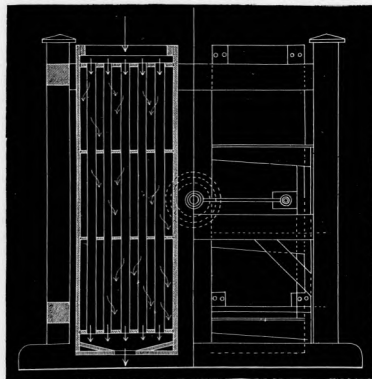
Az az esetleg származó lisztvesztéséget, a melyet az utolsó tisztogatás (kétfőtőpén szeleffel) okoz, a liszt jobb minősége számszorosán pótolja.

Az ily módon megtisztogatott gabona a legnagyobb igényeknek is meg felel, s ha ehhez még a gabonának megfelelő őrlési eljárás is járul, biztosak lehetünk az iránt, hogy a legnagyobb finomszil-nyereményt fogjuk kapni.

Ellenirányú síkszita.

Évek óta igyekeznek már a szitálási eljárást tökéletesíteni, a mint ezt a centrifugális szitálógépek, a síkszítandók, a pulzációs gépek létesítése is mutatja. Az ellenirányú síkszita a legújabb újítás ezen a téren.

A mint rajzainkból látható, a gép egy erőteljes állványból áll, két székrennyel, vagy tartálynival, a melyeknek belsejében függőlegesen rendezvék el a *b* szitafelületek, E tartályok a gép közepé felé vagy innét eltávololódag egyenlő irányú, illetőleg

Kétszité ellenirányú síkszita.

ellenirányú mozgásokat tesznek, azaz vagy a gép közepé felé mozognak vagy onnét eltávoloznak, úgy hogy lökés vagy rázkolás semmi oldalról se fordulhat elő. Mindegyik tartály vagy székrenny felül és alul vas-csuszátosíneken van vezetve s forgattvas tengely és pleuelrudak segítségével gyorsan ide s tova mozgathatik. A szitálendő anyagot a gépbe egy előszitán át vezetik le, mely mindegyik székrenny letéjén van alkalmazva; innét ez a szitáló felületek körébe jut, a hol a rendkívül gyorsan mozgó (a haj-

lító, weil diese Maschinen auch putzend und polirend arbeiten und gleichzeitig diejenigen Brankörner, welche etwa die Vorreinigung noch im Getreide gelassen hat, mit Leichtigkeit ausscheiden.

3. Hátte man nur noch die Bärchen und die Keimspitzen zu entfernen, was am besten und leichtesten durch Unterläufer-Spitzgang geschieht, worauf das Getreide selbstverständlich durch Sieb und Windlüfter nachzureinigen ist.

4. Damit aber auch das Getreide in der Kerbe gereinigt wird, muss der Weizen in der Kerbe gespalten werden, was mit Walzen mit grober Riffelung oder anderen Spaltmaschinen ziemlich zufriedenstellend erreicht wird. Der Roggen soll dagegen nur schwach auf Glattwalzen gepuscht werden, wodurch auch der Schmutz in der Kerbe frei gelegt wird, worauf

5. das gespaltene oder zerschnittene Getreide schliesslich eine Bärmaschine mit Windlüfter zu durchbläuen hat.

Der durch die letzte Reinigung (Bärmaschine mit Windlüfter) etwa entstehende Verlust an Mehlkörpern, wird hundertfach durch bessere Beschaffenheit des Mehles ersetzt.

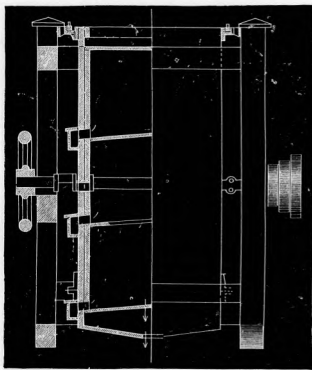
Derartig gereinigtes Getreide wird den weitgehenden Ansprüchen genügen, und schliesst sich hieran noch ein dem Getreide entsprechendes Mahlverfahren, so kann die höchste Ansheute an feinen Mehlen zugesichert werden.

(Die Mühle.)

Gegenflächen-Sichter.

Seit Jahren ist man bestrebt, das Sichterfahren zu vervollkommen, wie die Schaffung der Zentrifugalsichtermaschine, des Plansichters, der Pulsationssichtermaschine beweist. Auch die im Titel genannte Maschine strebt diesem Ziele zu und ist als die jüngste Neuerung auf diesem Gebiete zu betrachten.

Wie aus den Abbildungen zu ersehen, besteht die Maschine aus einem kräftigen Gestelle *a* mit 2 Gehäusen oder Kästen, innerhalb deren die Sichterflächen *b* senkrecht angeordnet sind. Die

Gehäuse machen nach oder von der Mitte der Maschine gleichlaufende bzw. entgegengesetzte Bewegungen d. h. sie bewegen sich entweder nach der Mitte zu, oder sie entfernen sich von ihr, damit ein Stoss oder Vibrieren von keiner Seite hin auftreten kann. Jedes dieser Gehäuse oder Kästen ist oben und unten in eisernen Gleitschienen geführt und wird vermittelst Kurbelwelle und Pleuelstangen schnell hin- und herbewegt. Das Sichter wird der Maschine durch ein in jedem Kasten oben befindliches Vor-

lított tengely perceként 700–900 körfordulatot (esz) felületek azt egymáshoz neki vetik. Ez esés közben sokszor ismétlődik. A súlyosabb lisztreszkerek ezalatt erősebben ütöknék a szitászövetre, míg a korpariszesekéek visszamaradnak, a mi jó minőség elérésére vezet. A helyi keretek, melyeken keresztül az átszűrt anyag lecsik, fordul álló (a szitászövetesznaknak megfelelő) fenekek által 3 osztályra osztják, s a szitálendő anyag a szekrénynek és szitakereteknek oldalánál alkalmazott d nyílásokon át az e hosszatonálkba jut, s alább a szekrény végén kifönik, míg az átesapát a kifönik alatt levő f fordó feneke hull le.

A három szakaszból álló szitakereteknél tehát a szekrény mindkét hosszoldalán három-három kifönik esatorna van egymás felett, a felülről anyagból tehát mindegyik oldalán 3 minőséget bocsát ki, s ezekhez járul még negyediknek az átesapát, tehát összesen 8 minőség. A három hosszatonára függőleges hullósó áttal van egymással összekapcsolva, úgy hogy letszés szerint a három minőséget egyenkint is le lehet venni, vagy pedig kettő-kettő össze lehet ömlesztetni. Azonfelett a három vízszintes keretből álló előszita még törelet és durva darát is szolgáltat, tehát további 2 minőséget. A két szekrény mindegyike tehát kívánatra 10 minőséget adhat, s így az egész gép 20 minőséget, úgy hogy ez egy vagy kettőre örményre nézve pótolni képes egész rendszer elő-, osztályozó- és liszthengert és szitáló gépeket.

A gép szitáló hatásának e különböző szitálendő anyagok szerint való szabályozása egyrészt alkalmas lyukakatot cinkblédoknak a kirostálába való beillesztése s az elhatároló lézének alkalmas beállítása mellett nagyobb vagy kisebb szitáló felületnek használatát által, másrészt pedig a körfordulati számmak lépésű hajtókorongok utján való megváltoztatása által történik.

A gép annál erőteljesebben szitál, minél több a körfordulatok száma, minél nagyobb az ömledés és minél kisebb a beömlő mennyiség. Ez utóbbit nagyobb vagy kisebb szitáfelületre lehet elosztani.

A míg tehát a szitálendő anyag egyik szitáfelületől a másodikra vetteitve zeg-zug alakban le hull, a szekrény ide-oda való mozgásánál mindig csak az egyik szitáfelület szitál, s miatt az elentetes szitáfelület visszamenőben, szívó levegőáram jön létre, a melynek hatását még támogatja és erősíti a szitáló felület által létrehozott nyomóáram. Az átszítálás tehát egy légárammal szemben történik, mely a korpariszeseket visszatartja.

A hajlított lengőre két g lendítőkerek van illesztve, melyek egyike egyáltal a hajlászra szolgáló lépésű koronggal van ellátva. Mindegyik szitáló szekrényben két keret van, s ezek mindegyikének körülbelül $1\frac{1}{2}$ méter szabad szitáfelülete, úgy hogy a gének kerékszámában 18 méter szitáfelülete van, 1300 mm hosszúság, 850 mm szélesség és 1500 mm magasság mellett.

A feltaláló (Kraiss mérnök Hamburgban) adatai szerint az óránkénti munkaképesség 100 mázsa s ehhez csak $\frac{1}{16}$ lóerő szükséges.

Az ellenirányú szikszin hasznavehetőségét illetőleg legjobb felvilágosítást az alábbi táblázat ad, melyre nézve megjegyzendő, hogy az $a, b, c, stb.$ betűk a fenti rajzon látható kifönikökre vonatkoznak. Természetes, hogy az írtai eljáráshoz, s a kívánt lisztminőségekhez képest a szitálási eljárást egyszerűsíteni is lehet,

siech zugeführt und gelangt durch dieses in den Bereich der Siebflächen, hier wird dasselbe durch die äusserst schnelle Bewegung dieser Flächen (die Kurbelwelle macht 700–900 Umdrehungen in jeder Minute) gegen dieselben geworfen. Dies wiederholt sich während des Falles viele male. Die schwereren Mehltheilchen treffen hierbei heftiger gegen die Gaze, während die Kleitheilchen zurückbleiben, wodurch eine gute Qualität erzielt wird. Die Einsatzrahmen, in welchen das durchgesiebte Gut herabfällt, sind durch schräge Böden (entsprechend den Gassenummern) in 3 Fächer e geteilt und gelangt das Siehtgut durch Öffnungen d in den Seitenwänden der Siehröhren und des Kastens in die an den Letzteren angebrachten Längsrinnen e und weiter am Ende des Kastens zum Auslauf, während der Uebergang unterhalb desselben auf einem schrägen Boden f herausfällt.

Bei den aus drei Fächern bestehenden Siebröhren sind also auf beiden Längsseiten jedes Kastens je drei Auslauföffnungen übereinander vorhanden und liefert jeder Kasten daher vom Aufschüttgut auf beiden Seiten je drei Sorten, sowie als vierte den Uebergang, somit zusammen 8 Sorten. Die drei Längsrinnen sind durch senkrechte Ausstößrohre miteinander verbunden, so dass man nach Wunsch auch die drei Sorten einzeln abziehen oder je zwei derselben zusammenfassen lassen kann. Ausserdem liefert das aus 3 horizontalen Rahmen bestehende Vorstieb Abstöße (Schrot und groben Gries). Jeder der 2 Kasten liefert daher auf Wunsch 10 Sorten, und kann für ein- oder zweierlei Mahlgut ein ganzes System Vor-, Sorten- und Mehlförderer und Siebmaschinen ersetzen.

Die Regelung der Sichtwirkung der Maschine für verschiedenartiges Siehtgut geschieht einerseits durch Einsetzen des geeigneten gebochten Zinkbleches in den Abreuter und Benutzung einer grösseren oder kleineren Gazefläche durch geeignetes Einstellen der Abgrenzungsbreite, andererseits durch Veränderung der Umdrehungszahl vermittelst der Stufen-Antriebschicbe.

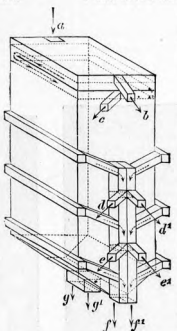
Die Maschine sieht um so schärfer ab, je höher die Um drehungszahl, je grösser der Hub und je geringer die Einlaufmenge. Letztere lässt sich auf eine grössere oder kleinere Siebfläche verteilen.

Indem nun das Siehtgut, von einer Gazefläche zur andern geschleudert, im Zickzackwege herabfällt, sieht bei Hin- bzw. Rückgange des Kastens jeweils nur eine der beiden Siebflächen, während die Gegenfläche im Rückgang begriffen, eine Luftschwelle erzeugt, welche in ihrer Wirkung von der durch die stehende Fläche erzeugten Druckwelle noch unterstützt, verstärkt wird. Das Durchsieben findet daher entgegen einer Luftwelle statt, welche die Kleitheilchen zurückhält.

Auf der Kurbelwelle sitzen 2 Schwungräder g , deren eines zugleich mit Stufenschicbe zum Antrieb versehen ist. Jeder Siebkasten enthält 6 Rahmen, deren jeder etwa $1\frac{1}{2}$ m freie Siebfläche hat, so dass die Maschine rund 18 m freie Siebfläche besitzt, bei 1300 mm. Länge, 850 mm. Breite und 1500 mm. Höhe.

Die stündliche Leistung beträgt nach den Angaben des Erfinders durchschnittlich 100 Zentner und beansprucht dazu eine Kraft von nur $\frac{1}{16}$ Pferdestärke.

Ueber die Verwendbarkeit des Gegenlichtsichtens gibt die nachfolgende Tafel die beste Auskunft, wobei zu bemerken ist, dass die Buchstaben a, b, c usw. sich auf die Ausläufe in obiger Abbild. beziehen. Es ist selbstverständlich, dass je nach dem Mahlverfahren und den gewünschten Mehlsorten sich das Siebverfahren

az által, ha az egyes esztonák anyagát összefolytatjuk kevesebb különböző foszultséget alkalmaznak, a szerint a mint a helyi viszonyok igénylik.

Felöntés.

Türetés	Feloldás	Kiőrítés	Darasz- tályozás	Derezo- sz- tályozás	Ülözi- fálás
a) beöntés	beöntés	beöntés	beöntés	beöntés	beöntés
b. türel			durva		
c. durva dara			dara		
d. liszt				1	
d. dara	liszt			1	liszt
e. liszt			dara	2	
e. dara	liszt			1	
f. derze		derze		3	
f. dara					
g. átesapat	átesapat	átesapat			átesapat
g. átesapat	pat			esapat	esapatok

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK.

Az örlési reductóra vonatkozólag az egyesületi elnökség 533. sz. alatt a következő körlevél teszi közzé:

Több oldalról kifejezésre jutott kívánságmat eleget tenődi szükségesnek látjuk közölni, hogy az ünnepi örösszámlát kivétel- az örlési reductióról szóló egyezményre való tekintettel Egyesületünk figyeztető bizottsága körben tárgyalás alá vétetvén, az egyezmény szellemében oly értelműen intéztet el, hogy a malnok egyezményeszerű örlési szünetnél, a december hó 25. és 30-án, szombat és csütörtökre eső karácsonyi ünnepnapok idejére való áttelele oly feltétellel, hogy ez által az egyezmény ama rendelkezésének, mely szerint a malom köteles az egyezményeszerűleg egy hétre eső reductió-kötelezettségét még ugyanazon hét folyamán abszolválni — elég tételű, a csoportelnökökhez intézendő egyszerű bejelentések alapján *megengedtetni*, mihez képest az idevonatkozó bejelentések alapján az örlési szünetnek fentemlített áttelele a csoportelnökök saját hatáskörében *akadálytalan engedélyezhető lesz.*

Ugyanezen körlevélünkkel az ez ügyben hozzánk intézett külön kérések, illetőleg bejelentések is alánötöztéknek tekintendők. Budapest, 1889. december hó 16-án. Az országos magyar malomgyesület nevében: *Borchard* elnök.

Az örlési reductió ellenőrzésének szervezésére vonatkozólag az egyesületi elnökség az alábbi, az összes szerződött malomokkal közölt körlevél után intézkedett: Kapszlatlan I. é. október hó 24-én 436. sz. alatt kelt körlevélünkkel van szerreusén közölni, hogy a hozzánk beérkezett jelentések szerint az örlési reductióról szóló egyezmény X. pontjának értelmében felállított csoportbizottságok a vidéken, az egyes csoportokhoz tartozó szerződött malnok választási nyilatkozatai szerint a következőképen alakították meg és pedig:

az E csoportban: elnökké választott *Neuman* Edó ur Aradon, elnökhelyettes *Jaensch* Gusztáv ur, az Erzsébet-gőzmalom-társaság tevévsági főnökának műszaki igazgatója.

az F csoportban: elnökké *Szepsesy* Gusztáv és elnökhelyettes *Mayer* Emil igazgató urak, mindkettő az István-gőzmalom rész-társaság czégében, Debreczenben.

vereinfachen lässt, durch Zusammenanlassen des Gutes der einzelnen Rinnen und Anwendung weniger verschiedener Bespannung, je nachdem es die örtlichen Bedürfnisse verlangen.

Aufschüttung.

Schroten	Auflösen	Ausmahlen	Gries-sortiren	Dunst-sortiren	Nach-sichten
a) Einlauf	Einlauf	Einlauf	Einlauf	Einlauf	Einlauf
b. fejt. Schrot			grobher Gries		
c. grober Gries					
d. Mehl	Mehl	Mehl		1	Mehl
d. Gries			Gries	2	
e. Mehl					
e. Gries					
f. Dunst	Dunst	Dunst		3	
f. Gries					
g. Uebergang	Uebergang	Uebergang			Uebergänge
g. Uebergang					

VERBANDSNACHRICHTEN.

In Angelegenheit der Betriebsreduction verlanthart das Verbandspräsidium sub Zahl 533 folgende Mittheilung: „Mehrselbig geäußerten Wünschen entsprechend, finden wir uns veranlaßt mitzutheilen, dass die Frage der Feiertags-Stillstände in Hinsicht auf die Convention betrefend die Betriebs-Reduction im geschäftsführenden Ausschlusse unseres Verbandes beantragt und im Sinne der Convention dahin erledigt wurde, dass die Verlegung des conventionsmäßigen Betriebs-Stillstandes der Mühlen auf die Dauer der Weihnachts-Feiertage Mittwoch-Donnerstag (25-ten und 26-ten Dezember) in dem Sinne, dass hiedurch der Bestimmung der Convention, wonach die Mühle verpflichtet ist, die ihr conventionsmäßig für eine Woche obliegende Reductionsverpflichtung noch in derselben Woche zu absolviren — entsprochen wird, auf einfache, an die Gruppen-Obmänner zu erstattende Anmeldung hin *zulässig* ist, demnach auf diesbezügliche Anmeldungen hin die oberrwähnte Verlegung des Betriebs-Stillstandes im eigenen Wirkungskreise der Obmänner *anstandslos herbeizuführen kann.* Durch diese Mittheilung findtet sonach, auch die an uns bezüglich dieser Frage ergangenen speciellen Anfragen beziehungsweise Anmeldungen Erledigung. Budapest, 16. Dez. 1889. Für den Ung. Landes-Müllerverband, der Präsident: *Borchard* M. p.

Zur Controle der Betriebsreduction verfügte das Verbandspräsidium durch folgende Verständigung an die conventionirenden Mühlen: „Im Anschluss an unser Circular ddo 24. October a. c. Zahl 436, beziehe ich mich mitzutheilen, dass laut den an uns ergangenen Verständigungen die im Sinne des Punktes X der Convention bezüglich der Betriebsreduction vorgeschienen Gruppen-Comités in der Provinz auf Grund der Wahl-erklärungen der einzelnen Gruppen angehörenden conventionirenden Mühlen sich folgenderweise constituirt haben u. zw.:

Gruppe E. Obmann: Herr Ed. *Neuman*, Arad. Obmannstellvertreter: Herr Gust. *Jaensch*, technischer Director der Elisabeth-Dampfmühl-Gesellschaft Filiale Temesvár.

Gruppe F. Obmann: Herr Gust. *Szepsesy*, Obmannstellvertreter: Herr Dir. Emil *Mayer*, beide in F. István-gőzmalom-társulat, Debreczin.

a G csoportban; ennek *Bütel* László igazgató ur, nagy-szíri műnalom, Erniek, előkhelyettesít *Szidler* Lajos ur, az ung-vári műnalom igazgatója, Ungvári.

Sziveskedjék a választási eredményt ídomással venni és a saját csoportja körében előforduló esetben, minden az egyezmény értelmében az őrési redució ellenőrzésére vonatkozó ügyben közvetlenül az illető csoportfőnökhöz, illetőleg előkhelyettesítéshez fordulni. Budapest, 1889. november 29. Az orsz. magyar malomgye-süllet nevében: Burchard elnök.

TARIFA-ÉGVEK.

Az érvényben levő liszt-refraktióról a követ-kező, a s. kir. osztr. kereskedelmi miniszterium hivatalos köz-nyilván megjelent helyesbítéstől táblázlatul közölhetjük:

Liszt és egyéb érvények. Osztr. magy. államvasút társ.: Korparja, 9. 9^{1/2} és 10 sz. lisztre. IV. sz. rozsisztre (takarmány-liszt) és konkorta *Bécs* S.L.E.G. és K.F.N.B. f. évi decz. 14-ól 1890 évi febr. 28-igig terjedő érvények. *Arad* a díjlelt 1213 kr., 1890 márczus 1-ől nov. 30-ig egyenkint 1163 kr., *Baján* 1156 1106, *Besztercebányáról* 1173 (1123), *Csánád* 1089 1039, *Cóány* 1223 (1173), *Debrecenről* 1156 1096, *Eger* 954 904, *Gyöngyösről* 853 803, *Hatvanról* 753 703, *Kétegyháza* 1127 1077, *Loosczról* 1094 954, *Miskolcra* 106 101, *Nagyváradról* 1196 1146, *Putnáról* 1102 1052, *Segedintől* 1181 1131, *Sorokmányról* 566 516, *Szolnokról* 867 817, továbbá *Beregcsaból* *Bécs* S.L.E.G. 1385 1349, K.F.N.B. 1399 1349, *Ungvárról* 135 1313, illetőleg 1363 (1313), *Kolozsvárról* 1463 1423, illetőleg 1475 1425; továbbá liszt és egyéb érvények a fent felsorolt cikkeket kivéve: *Bécs* S.L.E.G. *Arad*ról díjlelt 1219 1213, *Bécs* K.F.N.B. 1263 1213, *Baján* 1167 1156, illetőleg 1206 1156, *Beregcsabáról* 1385 1385 1385, *Csánád* 1156 1156, *Besztercebányáról* 1188 1173, illetőleg 1223 1173, *Cóány* 1223 1173, *Debrecenről* 1156 1089, *Cágy* 1227 1223, illetőleg 1273 1223, *Debrecenből* 1166 1116, illetőleg 1196 1146, *Egerből* 1066 956, *Gyöngyösről* 903 853, illetőleg 903 853, *Hatvanból* 803 753, illetőleg 803 753, *Kétegyháza* 115 1127, illetőleg 117 1127, *Kolozsvárról* 1463 1463, illetőleg 1525 1475, *Loosczról* 1054 1004, illetőleg 1054 1004, *Miskolcra* 1101 106, illetőleg 111 106, *Nagyváradról* 1295 1196, illetőleg 1216 1196, *Putnáról* 113 1102, illetőleg 113 1102, *Sorokmányról* 616 676, illetőleg 616 566, *Szolnokról* 1343 1343, illetőleg 1407 1357, *Segedintől* 1194 1181, illetőleg 1231 1181, *Szolnokról* 1194-ól 917 867, illetőleg 917 867, *Ungvárról* 135 135, illetőleg 1413 1383; valamennyi 10000 kg. feladásra érvény. Ezen kedvezmény azon feltétellel van kivé, hogy az illető malom, melytől a küldemények származnak, tartozik *Bécs*re vagy azon túl bárhová felbírja összes liszt és egyéb érvény-szállít-mányának legalább 80%-át a közvetlen vasúti irányon szállítatni. A vasúttalvaló kártalpra magának az az, hogy az érvény-kötelezettséget ellenőrizhesse. Érvényes a fejteltetű időben, a feladó nevére szóló eredeti feladó-rekvirre főtlen visszatérési utján. Ezen kedvezmények pontos jegyzék csatolva van azon mennyiségről, mely közvetlen vasúti irányokban szállítatott, valamint azon szállítmányokról, melyek e közvetlen irányról egy *Bécs* előli hely állomáson létehrtek. A *Bécs* S.L.E.G. számára engedélyezett díjlelték menesek a *Bécs* hova szállítványokra érvényesek, hanem oly, az illető feladó állomástól *Bécs* S.L.E.G.-ig terjedő utvonalon feladott *Bécs*en átmenő szállítványokra is, melyek via Penzing a s. kir. osztr. áll. vasútnak *Bécs*őlt utvodra, a Dunától délre fekvő állomásokon (*Bécs*, *Szalbach*, *Salzburg* és *Wörgl*-k kivétel), valamint a *St.-Valentín*-*Budweis* (kiz. útszakas állomásaira adtak felt. kivéve azon állomásokat, melyek *St.-Pölten* (kiz. és *Ebenfurth* (bez.) köztől s a melyek *St.-Michael*-től délre fekszenek.

MŰSZAKI APRÓSÁGOK.

Szerszámok készítésére a „Cine, artisan” azt ajánlja, hogy olaj helyett, mely a követ csak elküti és összetöri.

TARIFARISCHES.

Ueber die in Geltung stehenden Mehl-Refraction können wir die folgende im Anshlaffe des k. k. öst. Handels-ministeriums erscheinende richtiggestellte Tabelle veröffentlicht:

Mehl und sonstige Mehlpoducte. Oesterr.-ung. Staats-eisenbahn-Gesellschaft, Kieie, Mold Nr. 9. 9^{1/2} und 10, Roggenmehl Nr. IV (Futtermehl) und Läden nach Wien S.L.E.G. und K.F.N.B. bei Gültigkeit von 1. December d. J. bis 28. Februar 1890 Arad, *Arad* 1213 kr., vom 1. März ab, vom 30. November 1890 je 1163 kr., von *Baja* 1156 (1106), von *Besztercebánya* 1173 (1123), von *Cánya* 1089 (1039), von *Cágy* 1223 (1173), von *Debreczin* 1156 (1096), von *Eger* 954 (904), von *Gyöngyös* 853 (803), von *Hatvan* 753 703, von *Kétegyháza* 1127 (1077), von *Loosoz* 1094 (954), von *Miskolcz* 106 (101), von *Großwardein* 1196 (1146), von *Putnau* 1102 (1052), von *Segedintól* 1181 (1131), von *Sorokmány* 566 (516), von *Szolnok* 867 (817), ferner von *Beregscize* nach Wien S.L.E.G. 1385 1349, K.F.N.B. 1399 1349, von *Ungvár* 135 (1313) resp. 1363 (1313), von *Klausenburg* 1463 (1423) resp. 1475 (1425); weiters *Mehl* und sonstige *Mehlpoducte* exclusive der obenangeführten Artikel) nach Wien Staats-eisenbahn-Gesellschaft) von *Arad* Frachtsatz 1219 (1213), nach Wien K.F.N.B. 1263 (1213), *Baja* 1167 (1156) resp. 1206 (1156), *Beregscize* 1385 (1385) resp. 1449 (1399), *Besztercebánya* 1188 1173, resp. 1223 (1173), *Cánya* 1223 (1173), *Cágy* 1227 (1223) resp. 1273 (1223), *Debreczin* 1166 (1146) resp. 1196 (1146), *Eger* (Eran) 1066 (956) resp. 1066 (956), *Gyöngyös* 903 (853) resp. 903 (853), *Hatvan* 803 (753) resp. 803 (753), *Kétegyháza* 115 (1127) resp. 117 1127, *Kolozsvár* 1463 (1463) resp. 1525 (1475), *Loosoz* 1054 (1004) resp. 1054 (1004), *Miskolcz* 1101 (106) resp. 111 (106), *Nagyvárad* 1295 (1196) resp. 1246 (1196), *Putnau* 113 (1102) resp. 1152 (1102), *Sorokmány* 616 (676) resp. 616 (566), *Szolnok* 1343 (1343) resp. 1407 (1357), *Segedintól* 1194 (1181) resp. 1231 (1181), *Szolnok* 1194 l. p. u. 917 (867) resp. 917 (867), *Ungvár* 135 (135) resp. 1413 (1383); sämtl. bei Aufgabe von 10000 kg. Diese Begünstigung ist an die Befreiung gebunden, dass die betreffende Mühle, von welcher die Sendungen heranstammen, von ihren nach Wien oder über Wien hinaus, wo inmerhin bestimmten, gesammten Mehl- und sonstigen Mehlpoducten-Sendungen mindestens 80% auf der directen Bahnroute zu befördern hat. Die Bahnanstalt behält sich das Recht vor, die Controle bezüglich dieser Verpflichtung auszuüben. Gültig in oben angeführter Zeitdauer im Rückvergütungs-wege gegen Or.-Ang.-Receipt, auf Versender lautend. Mit diesen Recepten ist ein genaues Verzeichniss über das Quantum, so-wie über die Sendungen zu befördern, als auch über jene Sendungen vorzulegen, welche die Bahnroute auf einer vor Wien gelegenen Station verlassen haben. Die für Wien S.L.E.G. gewährten Privilegien gelteu nicht nur für Sendungen nach Wien hin, sondern rücksichtlich der Strecken von der betreffenden Auf-gabstation bis Wien S.L.E.G. auch für solche nach Wien transit, welche via Penzing nach westlich von Wien südlich von der betreffenden gelegenen Stationen der k. k. ö. St.B. (incl. Passau, Sing-litz, St.-Valentín-Budweis) oder nach Stationen der Südböhm. St.-Valentín-Budweis (excl.) bestimmt sind, jedoch mit Ausschluss der Stationen von St.-Pölten (excl.) bis Ebenfurth (incl.), sowie der südlich von St.-Michael gelegenen Stationen.

TECHNISCHE MISCELLEN.

Zum Schärfen von Werkzeugen rüth der „Cine, artisan” an, anstatt Öl, welches den Stelm verdichtet und ver-

inkább bizonyos glycerin-keverék használatos, melynek összerakódása az élestenél szárazságnak minőségűvé lesz esztendőben. Az aránylag nagy vágófórtellel bíró szárazságnak elcsésésére alkalmas keveréket legjobban mondja a glycerinnel szeszbe való hígítását 3 rész glycerin rész szeszre, ha a glycerinnel csak 2-3 rész kevesebb szárazságnak elégégers, ha a glycerinnel csak 2-3 rész kevesebb keverték és az illó szárazságnak csak gyengén kell a köhöz adoztatni.

Az úvás vagy megkeveredett olajok tisztítására a „Mon. Prod. Chim.” az olajok hamuszűrő-dídatát (20) való kicsepástit, kétszorosánifórtózzal vízzel való felhígítást és erősen való összerakódást ajánlja. Mintréig 1 óra múlva a hamuszűrő közhalmazára kétféle hamuszűrő hozzá és pedig a kéniszűrő silyánkat 10-szeresét levő vízzel felönti. Közvetlenül ezután az olaj kívánó kezelés és már néhány óra múlva illegetés után leöntöhető.

KÜLÖNFÉLEK.

A „Foncieri” pesti bírósági társaság legutóbb megratolott igazgatósági ülésén (határozta), hogy a *balceit elleni biztviselő* szakmáját működése kénélje levonja.

Első magyar juttató- és szövőgyár-részvény-társaság. Ezen új hazai ipartelepnek felzárkózása Lajta-Újfaluban már megírta és egy a főnöki-mint a szövőgyár teljes működésben vannak. A gyár berendezéséről a szakértők úgy nyilatkoznak, hogy az a technikai ügyk szimónián áll és különösen kiemelendő meg az izlelőhelyzetnek rendkívüli gyorsasága is, a melyben a gyár építése csak a folyó és március havában kezdett volt meg.

A szénbányászati nemzetközi helyezete. A „Journal des Debats” egyik utóbbi számban Paul Leroy-Beaulieu összehasonlító kimutatást közöl a szénbányászati helyezetről a különböző országokban. Ez érdekes munkából a „Köln. Zig.” a következőket veszi át: Szerző először is a szénbányászati ipar körülményeit kiemelve meg az izlelőhelyzetnek rendkívüli gyorsasága is, a melyben a gyár építése csak a folyó és március havában kezdett volt meg. A régiók kulturális állapotainak létesítő új vasutak, víviznális vasutak, öszzelkötő vasutak, stratégiai vasutak és — ez Franciaország különlegesége — a szénbányászati ipar körülményeit kiemelve meg az izlelőhelyzetnek rendkívüli gyorsasága is, a melyben a gyár építése csak a folyó és március havában kezdett volt meg. A régiók kulturális állapotainak létesítő új vasutak, víviznális vasutak, öszzelkötő vasutak, stratégiai vasutak és — ez Franciaország különlegesége — a szénbányászati ipar körülményeit kiemelve meg az izlelőhelyzetnek rendkívüli gyorsasága is, a melyben a gyár építése csak a folyó és március havában kezdett volt meg.

Az új vasút építése csak a folyó és március havában kezdett volt meg. A régiók kulturális állapotainak létesítő új vasutak, víviznális vasutak, öszzelkötő vasutak, stratégiai vasutak és — ez Franciaország különlegesége — a szénbányászati ipar körülményeit kiemelve meg az izlelőhelyzetnek rendkívüli gyorsasága is, a melyben a gyár építése csak a folyó és március havában kezdett volt meg. A régiók kulturális állapotainak létesítő új vasutak, víviznális vasutak, öszzelkötő vasutak, stratégiai vasutak és — ez Franciaország különlegesége — a szénbányászati ipar körülményeit kiemelve meg az izlelőhelyzetnek rendkívüli gyorsasága is, a melyben a gyár építése csak a folyó és március havában kezdett volt meg.

schmier, daher eine Mischung von Glycerin zu nehmen, deren Zusammensetzung nach der Art der zu schärfenden Werkzeuge sich richtet. Ein solches mit einer vergleichen grossen Schmelzfähigkeit wird am besten mit einer klaren Flüssigkeit (drei Theile Glycerin mit einem Theil Spiritus) behandelt, bei kleineren Werkzeugen das Glycerin nur für sich genommen. Das Schmelzen geschehe in Wasser. Unmittelbar darauf fängt das Öl an, sich abzuseiden, und kann nach einigen Stunden dekantirt werden.

Zur Reinigung der Oele, die ranzig oder bitter sind, schlägt der „Mon. Prod. Chim.” die Emulgierung derselben mit einer Pottaschlösung (1:20), Vermischen mit dem doppelten Volumen Wasser und Umrühren Schließen vor. Nach etwa einer Stunde setzt man Schwefelsäure zur Neutralisation der Pottasche hinzu und verfährt mit dem Umrühren ihres Gewichtes der Schwefelsäure in Wasser. Unmittelbar darauf fängt das Öl an, sich abzuseiden, und kann nach einigen Stunden dekantirt werden.

VERMISCHTES.

Die Direction der „Foncieri”, Pester Versicherungsanstalt hat in der letzten abgehaltenen Sitzung den Beschluss gefasst, die *Unfallversicherungsbau*che in den Kreis ihrer Operationen einzubeziehen.

Aktiengeellschaft der Ersten Ungarischen Industriellen Spinnerei und Weberei. Die Industriellen dieser zwei österreichischen Etablissements in Lajta-Újfalut ist bereits erfolgt, und sowohl die Spinnerei wie auch die Weberei sind in voller Thätigkeit. Die Einrichtung der Fabrik wird von allen Fachleuten als ein Beispiel der Technik scharf bezeichnet, und es muss auch die Raschheit der Industriearbeitung — der Bau der Fabrik wurde im März d. J. begonnen — besonders hervorgehoben werden.

Internationale Lage des Kohlenbergbaues. In einer der neuesten Nummern des „Journal des Debats” veröffentlicht Herr Paul Leroy-Beaulieu eine vergleichende Zusammenstellung der Verhältnisse des Kohlenbergbaues in den verschiedenen Ländern. Aus dem interessantesten Artikel theilt die „Köln. Zig.” Folgendes mit: Zunächst unterscheidet der Verfasser die Frachten des stetig steigenden Kohlenbedarfes, worin allein er den treibenden Grund der Arbeiter-Aussäthe in Deutschland wie Oesterreich, Belgien und Frankreich erblickt. Er findet die erhöhte Nachfrage für Kohlen in der gesteigerten Beschäftigung fast aller Kohlen verbrauchenden Industrien begründet. Zunächst erwähnt er die Anlage neuer Eisenbahnen und die Ersetzung der Eisenbahnen durch Stahlschienen auf den bestehenden. Letzterer letzter Umstand wird freilich mit der Zeit zu einem Herabgehen des Bedarfes der Eisenbahnen an Schienen-Erneuerungs-Material führen, zur Zeit aber gibt er der Stahlindustrie lebhaftige Beschäftigung. Neben der Anlage neuer Bahnen in den allen Culturländern, Nebenbahn-, Verbindungsbahnen, strategische Bahnen und — eine Eigenthümlichkeit Frankreichs — „Waldbahnen“ (chemins de fer pour des raisons économiques) kommen in den neuen oder neu aufzutretenden Culturländern grössere aufschliessende Bahnhöfe in Betracht, so in staatlichen amerikanischen Staaten in Nord und Süd, Britisch und Holländisch-Indien, europäischer wie asiatischer Türkei, Donau- und Balkanstätten, in Russland und den asiatischen Reichern, Spanien und Portugal. Sodann fallen ins Gewicht die jährlich noch steigenden Schiffsbahnen und der zunehmende Verbrauch von Gas, das in den kleineren Gemeinwesen mehr (denn erhöht als es in den grossen Städten an das weniger verantwortliche elektrische Licht vertrieben wird). Zusätzlich ist auch der wachsenden Verbreitung der Maschinen in Handwerk und Landwirtschaft und der durch die immer steigende Befähigung des europäischen Friedens hervorgerufenen angestiegenen Beschäftigung der Waffenfabrikung gedankt. Ueberhaupt ist es doch zurückzuführen, dass Herr Leroy-Beaulieu hier das höchste Friedens-Umdehnen und die ausschweifenden Rüstungen, die es ins Werk setzt, um uns zu hindern, uns zu schlagern, verantwortlich macht. Die Schuld trägt, wie alle Welt kann es sehen Dejenigen, welche nur durch die Furcht vor uns verhindert werden können, zuzuschlagen. Der berühmte Gelehrte wird darüber kaum im Zweifel sein können. Wenn auch die Geschichte lehrt, dass die schwersten Gesellschaftskrisen meist unvermeidlich auf den höchsten Aufschwung folgten, so schätzt Leroy-Beaulieu doch die Dauer der jetzigen Blüthe der Kohlen verbrauchenden Industrien und damit des Kohlenbergbaues noch auf einige staltliche Jahrzehnte (peuques belles années). Um nicht zu weit und — wie sich aus dem Zusammenhang ergibt — die Gefahren, welche die Grubenarbeiter aus der französischen Kohlenindustrie und damit über ihre eigene Lage durch gesteigerte Lohnforderungen und fortgesetzte Aussäthe heraufbeschwören würden,

majd Ausztria 19.369.000 és Magyarország szűken két millió tonnával. Végül Belgium 18.734.000 tonnát ad, a mi e kis területhez mérvé orrisz mennyiség. Minden egyes ország nem jön tekintetbe, legalább ez idő szerint nem. Ezeket a termelési számokat Leroy-Beaulieu összehasonlítja az átlagos előállítás költségeivel a különböző országokban. A mutatókó számamárny a következő: Az előállítás költség helyben a bányában tonnáknál Ausztriában 6.54 Francs, Nagybritanniában és Írlandban 5.99, Németországban 6.45, Északamerikában 7.97, Belgiumban 8.4, Magyarországon 9.27 és Franciaországban 10.63 fr. Ezek a különbözőzetek igen nagyok, mert ha a legelőőbb országok (Ausztria) vesztékek alapját, ezzel szemben a legdrágább (Franciaország) közel 100%, emelkedést mutat. Fontolóra vesendő itt még, hogy úgy látszik, mikép Franciaországban a számbavizsálat lassankint hanyatlak s hogy az územben lévő bányák közül csak 160 hoz nyereséget, ellenben 129 még természetesen esékely vesztéssel dolgozik. Pedig a termelési költség Franciaországban csak egy év alatt, 1886—1887-ben 11.19 francs-ról 10.63-ra szállt alá; még egy ily aranyú esékénés hasznát hajtóvá lenné a jelenleg haszon nélkül dolgozó bányák legtöbbjét. Ez érdekes számokból a végkövetkezéseket Leroy-Beaulieu ur egy későbbi munkájában akarja levonni.

Zórnalom-r.-társaság fizeteli adójának megállapításánál a tükzár-biztosítási összeg a nyers jövedelemből levonandó, továbbá az adóelőszámolás biztosság, ha a kinevált képviselő a bemutatott fizeteli mérleg alapján hozzá adókövető biztossági határozat ellen nem felelőzött, az adó föl nem emelté. Egy konkrét esetben a m. kir. pénzügyi kázzgatásnál bíróság kövezték ítéletet hozta: A Szatmár és Szatmarer megye területén működő egyes adóelőszámolás biztosságunk folyó év július hó 11-én hozott határozatát nem felelőzött részben érintetlenül hagyta, különben pedig megváltoztatta, az 1888. évi mérleg tükzár-biztosítás címűen egy évre eső 4287 forint 43 krajcz, az fizeteli közzétekhez való számítását emellett, és a különbözőzetek mutatókó 142 ft 91 kr. fölérezt emellett; végül a kinevált előadó felelőzést elutasította, a kövezték indoklását: a) A tükzár-biztosítás címűen fizetett összegék a tiszta jövedelem biztossága és a vállalkotta fektetett építékek és a zápek állagának megővására szolgálón, zórnalomként természetük szerinti fizeteli kiadás képeznek, és így azoknak a nyers jövedelemből való levonása az 1875. évi XXIV. l.-cz. 4. §-ának első bekezdésben foglalt állallásnak jellegét törvényes megkötésben alapul. b) Igaz ugyan, hogy az 1888. évi XLIV. l.-cz. 33. §-ának rendelkezése szerint, a kiadások és bevételek részletezése, vagy az fizeteli mérleg bemutatása *valandóztódnak cseleket*, a felzsolomlás biztosság, ha tárgyalás közben előbb tudva nem lévő adatok kerülének föl, az adókövető biztosság által megfaptított adókövet az új adatokhoz aránylag felemelhet; ánde a jelen esetben az fizeteli mérleg bemutatása nem mulasztott el, és a kinevált előadó éppen annak alapján készítette adóelőzési javaslatát; erre való fektetett fekté, helyesen jart el az adóelőszámolás biztosság. mindn a kinevált előadó által, a nélkül, hogy ez irányban felelőzött volna, utólag lett adóelőlételei muladványt nem vette érdemleges tárgyalás alá. (1888. évi 6366. szám.)

Vetésék állása. A földmívelési miniszteriumhoz december hó 9-ig beérőlvő leérkezett hivatalos jelentéseköl a vetések állásáról a következők közölük:

Őszi vetések. A Dunna elpartján hó alzá kerültek; Arva, Hont-, Liptó- és Zólyommegyekben, valamint Nyitra megyében később részében a havazást erős fagy elütte meg; itt a vetés jól fog áttelezni; egyrébth azonban a talaj nem volt megfagyva, a mi különben a talajközveti kora vetésekre nézve végeztessé válhattik. A Dunna jobboldalján a vetések nehély év jól állottak, hogy azokat legelőteli kellett, a legutóbbi időben már hó alá kerültek. A Dunna-Tisza közén szép üle zóll szimben kerülték hó alá. A Tisza jobb partján Dunna, rozs, árpa és rezepek kifőzötték kijelöltétek; a helyenkint észlelt éreknek és fagyok okozta káros jelenetekének: általában mindentűl hó fűdt a vetéseket. A Tisza bal partján általában igen jól állának, szépen fejlődtek, jól lakrosoltak; a talajrétegek miatt korábban sérgőzű kezelti vetéseket is kihelyezték a hajó a szárazabb síkjáras helytől való most már mind üle zóll szintek. A kövőbbé vetéseket, különösen a korai búzát, sok helyen egyben a mult hó végéig legelőtették, az utóbbi időben azonban mindentűl később-magyobb vastagságra hódának alá kerültek, de mivel a hó nem fagyos talajra esett, ottól felet tartani, hogy a talajra vetések a hó alatt kifőzöljen. Szatmár és

eindringlich zu machen, vorgelegt der Verfasser die Lage des Kohlenbergbaues in den verschiedenen Ländern: Das erste Kohlenland der Welt ist noch immer Grossbritannien, nämlich: In demselben folgen Nordamerika mit 118 Millionen und a dritter Stelle Deutschland mit 76,232,000. Daran schliesst sich zunächst Frankreich mit 21,287,000 Tonnen, dann Oesterreich mit 19,369,000 und Ungarn mit knapp zwei Millionen Tonnen. Das kleine Belgien endlich liefert 18,379,000 Tonnen, für die Grösse des Gebietes eine ungeheure Menge. Alle übrigen Länder kommen nicht, oder wenigstens zur Zeit noch nicht, in Betracht. Die Kosten der Erzeugung stellen nun Leroy-Beaulieu die Vergleichung der durchschnittlichen Herstellungskosten in den verschiedenen Ländern gegenüber. Da ergibt sich nun folgendes Ziffernverhältnis: Es stellt sich der Förderungspreis an der Grube für die Tonne in Oesterreich auf 5.94 Francs, Grossbritannien mit Irland 5.99, Deutschland 6.45, Nordamerika 7.97, Belgien 8.4, Ungarn 9.27, Frankreich 10.63. Diese Unterschiede sind ganz gewaltig; betragen sie doch zwischen dem billigsten Lande, wenn dies den Grundpreis darzustellen soll (Oesterreich), und dem theuersten (Frankreich) nahezu 100 Percent. Dabei ist noch zu erwägen, dass der Kohlenbergbau in Frankreich langsam zurückzugehen scheint und dass von den in Betrieb stehenden Gruben nur 163 Gewinn abwerfen, während 129 noch mit freilich geringen — Verlusten arbeiten. Doch sind die Herstellungskosten in Frankreich in dem einen Jahre 1886—1887 mit 11.19 auf 10.63 Francs herabgegangen; ein nothwendiges Sinken in diesem Verhältnisse würde wohl die jetzt ohne Gewinn arbeitenden Gruben zu einem grossen Theile nutzbringend machen. Herr Leroy-Beaulieu behält sich die Schlussfolgerungen aus diesem interessanten Ziffern für eine spätere Arbeit vor.

Betriebssteuer einer Dampfthl.-Gesellschaft. Bei Feststellung der Betriebssteuer einer Dampfthl.-Aktien-Gesellschaft ist die Feuerassekuranz-Summe vom Roh-Ertrag abzuziehen, ferner kann die Steuerreklamations-Kommission, wenn der äusserliche Vertreter gegen den auf Grund der Ertrags- und der Bilanz-berichten Steuerkommissions-Bescheid nicht appellirt hat, die Steuer nicht erhöhen. In einem konkreten Falle hat der k. ung. Verwaltungs-Gerichtshof folgendes Urtheil gefällig: Der nicht appellirte Theil des zu dem Ertrage der Dampfthl.-Gesellschaft dem Gebiete der Stadt und des Komitates Szatmár hábit gewesene Steuerreklamations-Kommission wurde unberührt gelassen, zu Erträgen aber abgezogen, und wurden die laut Bilanz pro 1888 unter dem Titel Feuer-Assekuranz gezahlten fl. 287.45 zu den Betriebskosten hinzuzurechnen, sowie die als Differenz erscheinende fl. 142.91 zu streichen angeordnet; endlich wurde die Appellation des äusserlichen Vertreters abgewiesen, mit folgender Motivirung: a) Nachdem die für Feuer-Assekuranz gezahlten Beiträge zur Sicherung des Reinertrages, sowie zur Wahrung der das Unternehmen bildenden Gebäude und Maschinen dienen, sind diese bei Dampfthl.-betrieben schon der Natur nach Betriebsausgaben, und so ist deren Abzug aus dem Roh-Einkommen im Sinne des §. 1. Abs. des §. 4. G.-A. XXIV. cz. 1875 begründet. b) Es ist wohl wahr, dass laut Verfügung des §. 33 des G.-A. XLIV. cz. 1888 im Falle Versäumnis der Specirklärung der Einnahmen und Ausgaben, oder der Vorlage der Geschäftsbilanz, die Steuerreklamations-Kommission den durch die Benennungs-Kommission ausgeworfenen Betrag erhöhen kann, wenn im Laufe der Verhandlung vorher nicht bekannt gewesene Umstände aufzudecken, aber im gegenwärtigen Falle wurde die Geschäftsbilanz nicht vorgelegt, und der Referent des Ausrats hat gerade auf Grund derselben seinen Steuerungs-Antrag verfasst; mit Rücksicht darauf ist die Steuerreklamations-Kommission daher richtig vorgegangen, indem sie nicht durch den äusserlichen Vertreter, ohne dass dieser appellirt hätte, nachträglich eingebrachten Steuererhöhungs-Antrag nicht in meritorische Verhandlung nahm.

Antlieher Saatenstandsbericht. Die im Ackerland-Ministerium bis 9. Dezember eingelangten amtlichen Berichte über den Saatenstand sind folgendes:

Herbstsaaten. Links der Donau unter Schmeiz; in den Komitaten Arva, Hont, Liptó, Zólyom und Nyitra ist demselben ein starker Frost vorgegangen, hier wird die Saat gut überwintert.

Rechts der Donau standen die Saaten stellenweise so gut, dass man darauf werden lassen musste. Zwischen Donau und Theiss gelangen sie frisch unter Schnee. — Rechts der Theiss ausgetrocknet; die stellenweise von Mäusen und Würmern verursachten Schäden sind belanglos. Links der Theiss stehen die Saaten im Allgemeinen gut. Der frühe Weizen muss bis Ende vorigen Monats abgeweidet werden; in der letzten Woche bekamen alle eine Schneedecke; der Schnee fiel aber nicht auf gefrorenen Boden und so ist zu befürchten, dass die lippigen Saaten

Szállányegységek egyes helyein a drótféreg okozta károk jelentékenyek. A Tisza-Magyar szőlőben mindenütt sózón kifejlesztés jező megismerésére jutnak a földbe. Az időjárás előző kedvező, helyelő-közvet azonban a szőlő elején bedőlött havazások után megnövekedett a gabonavetéseket bujnak, repce is jól néz ki, feltűnik lehet azonban ezt is úgy, mint a búzát és árpat — minthogy erősen kiféledtek — hogy ha a télen hozamosabb ideig vastagon hó fogja takarni a vetéseket, sok ki fog pállani. Erdélyben a kedvező időjárás következtében elég székek, sőt sok helyen nagyon elvörösödtek, némely helyen azonban — különösen Beszterce-Naszod megye bessenyéri körzetében — sűrűn a szőlővetés megmaradt, a szőlő a rozsdát következében. Mátya fogók voltak, az az a drótféreg nem okoz károkat. Hogy a vetések sok helyen annyira kiféledtek, annak oka az, mert az ószi változó időjárás miatt nagyon kiféledtek a vetések. A vetéseket megvárható időre.

Uj Alliance-társaság. Budapestben a legközelebb egy új biztosító-társulat alakuló közgyűlésének megtartásáról beszéltek. E társulat célja állítólag „Szövetség” lenne s az 1200000 frtvj részvényitökével fog rendelkezni. Az igazgatótanács elnöke a főrendikar egy ismert tagja lenne kiszervező s az új társulat létesítése a biztosítotlaknak a tiszta haszonban való részesítése alapján tervezetnek. A részvénytőke legnagyobb része állítotag már jegyzetelt volna.

Csehország északi és északnyugati részében molnársztrike várható — a D. Z. jelentése szerint *január hó* kezdődik az este, ha a molnársztrikeknek a szabályos béremelésre a szakszövetség 75 kg-nyi maximummal való megállapításra, és a felmondási határidőnek szabályozásán vonatkozó követeléseit még december hó folyamán ki nem elégítették.

Orosz Dunagőzhajózási-társaság. Az orosz (Gagarin-tele) Dunagőzhajózási-társaság mint határozott jelentik — üzletét már a jövő tavasszal kiskertelőkben *Budapestig* fogja kiterjesztetni s első sorban az orosz partvidéknek szállítást fogja fizetnie venni. A közlő Batumtól Galatzig tengeri gőzökön szállítotnak, hogy azán Galatzig a Donau felé az oroszországi gőzökön (Tanks) az oroszai és budapesti főmunkások között. Aligla létevének, ha e híről arra következtetünk, hogy az egy orosz társulatnak első kísérletét tekintendő a végre, hogy a Vaskapun innen is tét foglaltat. Talváledező ezen esedékes is egyik oka volt annak, hogy a Vaskapu szabályozás műveletének fogantatja vétele eddig létező, mint azonban látható már, hogy az oroszoknál még ez az akadály sem riasztja vissza.

Uj molnárváros. Philadelphai és minneapolis költözészek hírtokálta veték a Kamunistica folyam vízvesztés, melyek Kakabek-vízvesztés néven ismeretesek. Ezen vízvesztés körülbelül 11 mérföldre vannak Port Arthuról az Ontario, a Superiori északi részén. A folyam e helyen körülbelül 350 angol láb széles és 60 láb mély. A vízvízmeleg körülbelül 100 lábnyi magassághoz zuhanhat le a mélyéigbe meglehetősen függőleges és könnyen száradotnak 200000 köbök. A társaság a vízvesztéssel együtt 400000 acre földet vett és egy nagy canadai gyárvarrost számdokozott alapítván. Első sorban dró és fűrészfű telepek állítatnak fel, továbbá egy ezüstbányát, mert ezüstérc a környéken nagyon mennyiségben található. Az első munkálataokra 400000 dollárt utaltak ki. Folyamernőruk már azzal vannak elfoglalva, hogy a vízveszték legelőnyösebb módon való kitaszítását megállapítsák, mert tavasszal már az építések is megkezdődnek. A legelső épület egy szálloda lesz, melyet már megkezdtek építeni, a második egy őrtároló 2000 hóról liszt őrtöképes-ségel; egy része a vízierőket elektronos erőtvület útján a bányászathoz fog felhasználítani.

KERESKEDELMÉ ÉS FORGALOM.

Általános vámtarifja. A Spielhagen et Schurich kiadó cég, mely főleg a forgalmi iradalmat kultiválja, második kiadást rendezett a *Haber'sche General-Zolltarif*-ról, a melyben teljes mértékben figyelembe vannak véve mindana változások, a melyek 1887 végéig Belgium, Dánia, Németország, Anglia, Finnland, Franciaország, Görögország, Olaszország, Németalföld, Norvégia, Ausztria-Magyarország, Portugália, Románia, Oroszország, Svédország, Svájc, Szászta, Spanyolország és Törökország vámtarifa.

unter dem Schnee ersticken. Die in einzelnen Theilen der Komitate Szatmár und Szilágy durch Würmer verursachten Schäden sind unbedeutend. — Zwischen Theiss und Maros überall in schöner Entwicklung, so dass die Saaten Engere Zeit hindurch von einer dieken Schneedecke bedeckt bleiben, ein grosser Theil derselben wird ersticken. — In Sichenbürg in Folge der günstigen Herbstwitterung genug erdén, an einigen Stellen. — Besonders im Bessenyeri Bezirk des Bezirkes-Naszod's Komitats — verghühend und in Folge von Frost zugrunde gehend. Seit eingetretener Frost sind die Drahtwürmer wirkungslos. Die Saaten deckt grösstentheils Schnee.

Neue Gesellschaft Alliance. In den nächsten Tagen soll in Budapest die constitutionäre Generalversammlung einer neuen Assurance-Gesellschaft stattfinden. Dieselbe wird den Namen Alliance (Schwägert) führen und soll einem Actien-capital von fl. 1200000 ausgestattet werden. Als Präsident des Verwaltungsrathes wird ein bekanntes Mitglied des Oberlandes genannt. Die neue Gesellschaft soll auf dem Grundsatz der Theilnahme des Versicherten an dem Gewinne eingerichtet werden. Der grösste Theil des Actien-capital's soll bereits gezeichnet sein.

Ein Müllerstrike in Nord- und Nordwestböhmen steht nach einer Meldung der D. Z. für *Anfangs Januar* bevor, für den Fall, als die Müllergelegenheit ihre Forderungen nach percentueller Lohnerhöhung, Fixirung des Sackgewichtes mit dem Maximum von 75 kg. und Regelung der Küniginnigkeits nicht im Laufe dieses Monats bewilligt werden.

Russische Donau-Dampfschiffahrts-Gesellschaft. Die Russische (Gagarin'sche) Donau-Dampfschiffahrts-Gesellschaft wird, wie nunmehr feststeht, im nächsten Frühjahr ihren Betrieb versuchsweise *bis Budapest* ausdehnen und zunächst den Transit zwischen russischen Petrowitsch betreiben. Das Petroleum aus Batum nach Galatz auf Seesdampfern besördert, um von Galatz donauaufwärts auf flachgehenden Dampfern (Tanks) den Etablissement in Orsova und den Budapest'ser Raffinerien zugeführt zu werden. Man dürfte nicht fehlgehen wenn man diesen ersten Versuch einer russischen Gesellschaft erblickt, auch diesseits des eisernen Thores festen Fuss zu lassen. Bekanntlich war die Furcht vor dieser Eventualität mit einer der Gründe, welche das beschriebene Zögern bei Inangriffnahme des Regulirungswerkes an dieser Stromstrecke veranlassen; es zeigt sich nun, dass die Russen sich durch dieses Hindernis nicht abhalten lassen.

Eine neue Mühlenstadt. Capitalisten von Philadelphia und Minneapolis haben sich in den Besitz von Wasserkraften im Kamunistica-Fluss — als Kakabek-Fälle bekannt — gesetzt. Diese Fälle sind etwa 11 Meilen von Port Arthur, Ontario, am oberen Theile des Superior'se gelegen. Der Fluss ist an dieser Stelle etwa 350 engl. Fuss breit und 100 Fuss tief. Die Wassermassen stürzen 100 Fuss über einen Abgrund ziemlich genau senkrecht herab und liefern mit Lichterleiht 200000 Pferdestärken. Das Syndicat kaufte 400000 Acres Land inclusive der Fülle und beabsichtigt, eine grosse canadische Fabrikstadt zu gründen. Vor allen Dingen sollen Mühle- und Sägewerke errichtet werden, ebenso eine Silberschmelze, da Silbererz in der Umgegend massenhaft steht. Für die Anfangsarbeiten sind 400000 Dollars ausgeworfen. Hydrauliker sind bereits beschliffen, um die Anzapfung der Fülle nach bester Methode festzustellen, da im Frühjahr von Bauen beginnen soll. Das erste Gebäude wird ein Hotel werden, das bereits in Angriff genommen ist; das zweite eine Mahlmühle mit tüchtiger Leistung von 30000 Fass Mehl; ein Theil der Kraft soll vermehrt Electricität fortgeführt und im Bergbau Verwendung finden.

HANDEL und VERKEHR.

General-Zolltarif. Die hauptsächlich die Verkehsliteratur cultivirende Verlagsfirma Spielhagen & Schurich hat eine zweite Auflage von *Haber'sche General-Zolltarif* veranstaltet. In derselben finden alle bis Ende Mai 1887 stattgehabten Aenderungen der Zollgesetzgebung in Belgien, Dänemark, Deutschland, England, Finnland, Frankreich, Griechenland, Italien, Niederlande, Norwegen, Oesterreich-Ungarn, Portugal, Romänien, Russland, Schweden, Schweiz, Serbien, Spanien und der Türkei vollständig

förvényhozásában beálltak. Meg van tartva az öven áruosztályba való besorolás, a mely az első kiadásban kedvelté vált, s a mely rendkívül gyakorlatinak és áttekinthetőnek bizonyult. Nagyszámú kivételt célozok számba, a melyek főleg irányvonályoknak kikerkesedtek, ez a könyv sűrűs szélesség képez. Ez alkalommal utalunk arra is, hogy a múlt évben, ugyancsak a Spinnlagen és Scherich cégének utasítására szerződés megkötését az *indultól az új feltétel* megkötéséig, a melyek főleg irányvonályoknak, ezakorra, dohányná, sára, valtóra és kártyára, Belgiumban, Dániában, Németországban az északi német adószékhelyekkel, Angliában, Franciaországban, Görögországban, Hollandiában, Olaszországban, Ausztriában, oroszban, Romániában, oroszországi, Svédország és Norvégiaiban, Svájcban, Szerbiában, Spanyolországban, Törökországban és az Északamerikai Egyesült Államokban; ugyancsak a francia vámügyi szervezés is.

A warantok leszámlolása. A képviselőházban előterjesztett törvényjavaslat, melynek az a célja, hogy az osztrák-magyar bankot alba a helyező hozza, hogy a közraktári warantokat leszámlolja, elismerésre méltó haladást képez hitelügyünkben, a melynek pótlókon következőképpen bizonyára rövid idő alatt általánosan érethető lesznek. A közraktári intézmények teljes értékűre emelkednek azáltal, hogy a berakított áruk-ról kiállított raktári jegyek (warantok) bankszerű értelemben is forgalmi és leszámlolási képességet nyernek. Ez biztos alapot nyújt az áruforgalomnak és az árúhitelet *modern értelemben* szervezési. Az új berendezés a legelőkelőbb követelményeket tartalmaz; első sorban arra fog szolgálni, hogy a közraktári intézményét a monarchia mindekl államban teljesen megújossák, azoknak számlát jelenlegi formájában, az árúkezeléselőmonak az eddigre először, hittel nyissan a számlát a nem az árúkezeléselőmon viszonyban alapuló áruingázásokkal, a melyek a háttérben készpénz követelményekkel szokatlan feltétel, megalkalmazza. Kivált nagy súlyt fektetnek a közraktáriaknak az országban való szaporodására s azt hisszük, hogy az akként fog bevezetvén, hogy egyenlő részben szolgál majd a mezőgazdaságnak is a kereskedelem érdekeinek. A warantfizet állapításának az is lehet a következése, hogy a *jelteleg* szerinti árúkezelést előmozdítja s rendszeres *utakoztatást* fog megszabni, a melyek eddig nálunk megszölyán ismeretlenek. Mivel a jegyeknek halatöröknek kielégítő haladékosnál befizetvén, a törvényjavaslat egyéb határozatnányai ellen sem tehető észrevétel. Természetes dolog, hogy az osztrák-magyar bank a warantokra való köleszónást csak akkor karoltatja fel, ha a törvényhozás megengedi, hogy a warantok a bankszerű fedeztetés beleszámloltassanak. Ez kereskedelmi és jogszert, mert a warantok a melyek két aláírás van, a vállal jelöltet bír és teljes hiteltelenség nyújt. Mindenesetre megfontolásra érdemes dolog gyánant merített fel az is, hogy a banksintézet felbiztatásának kiterjesztése földán annak eszközei rendkívül mértékben igénybe vételnek, s ennek földán idővel a bankügykontingens kevesnek bizonyult. A törvényjavaslat egészen végezetést és csak sajátján belül, hogy a közraktári törvény megalkotása Ausztriában oly lossan időt veti igénybe, hogy a már akkor tervezett új intézkedések csak most érvényesíthetnek.

Ausztri-Magyarország malomiparának Németországban való szervezése a Művelődési és szaktudományi bizottság által felidelt tárgyalás- feljegyzések olvassuk: Magyarországon a lisztkivétel felidelt néleg tudvalevőleg hatalmas malomipar fejlődött, a mely jelenleg, miniat a nyugot-európai iparok magas szinteknél áll, de ezáltal, óvatossággal, a telerelés alatt szenved, hogy az ebből származható veszteségeket új foglászási módok földtása által pótolhassák, a magyar lisztgyárak-lygelentek földp (Szerország és Moraviaország sűrű népességi részére miniat) a nagy, kir. kormány nem s kész a malomok elvonatkozó förtéveszt a helyhatóságban előmozdítja. Az utóbbi évek folyamán felhasznált tarifáris intézkedések ismeretk. Az utóbbi időben azonban a viszonyok nagyon óléseket lettek. Az azidőtől kezdve eszközök, mint a malomok a rendkívül ólése közvetlen szállítási díjtelek Magyarországtól (Szerországba, ellentétben a magas földp szállítási díjtelekkel, a melyekre a földp vállalatok utalnak), a haza és a liszt egyenlő díjazásában részveszt, a es. általánosan díjtelek átvétele a nagy-áruváltások részéről Borsábal a esél fogalmi központok felé, a mi

Berücksichtigung. Die in der ersten Auflage beliebte Eintheilung in fünfzig Waarenklassen, die sich als überaus praktisch und übersichtlich erwiesen hatte, ist beibehalten. Die grosse Exportation, welche die dem Auslande nachgefragte Waaren, ist dieser Richtung dringendes Bedürfniss. — Es kann nicht schaden, bei diesem Anlasse auch auf die im Vorjahre, gleichfalls bei Spinnlagen & Scherich erschienene *historische Darstellung der indischen Steuern* hinzuweisen, hier Weiss, Zucker, Tabak, Salz, Wechsol und Speckarten in Belgien, Dänemark, Deutschland mit dem norddeutschen Steuerverein, England, Frankreich, Griechenland, Holland, Italien, Oesterreich-Ungarn, Rumänien, Schweden, Serbien und Vereinigten Staaten von Nordamerika, sowie der Organisation des Zollwesens in Frankreich, von demselben Verfasser hinzuzusetzen.

Die Escomptierung der Warantok. Der im Abgeordnetenhaus unterbreitete Gesetzentwurf, welcher die Oesterreichisch-Ungarische Bank in den Stand setzen soll, die Lagerhaus-Warantok zu escomptiren, bedingt einen zweckmässigen Fortschritt in unserer Kreditwesen, dessen wohlthätige Konsequenzen wir binnen Kurzem allgemein fühlen werden, die Lagerhaus-Einrichtungen erhalten ihren vollen Werth durch die That-sache, dass sie über die Einlagerungen ausgestellten Lagerhaus-Warantok unlaufs- und escomptirungsfähig in bankmässigen Sinne geworden sind. Es wird hiernach den Waarenbesitzer eine sichere Grundlage gegeben und der Waarenwerth in modernem Sinne organisiert. Wir dürfen uns die wohlthätige Folge von der Neuentrichtung versprechen; sie wird in erster Linie dazu dienen, die Institutionen der Lagerhäuser und Entrepots in beiden Staaten der Monarchie vollständig heimisch zu machen, die Zahl derselben wesentlich zu vermehren, den Waarenhandel vollständigem Credit als bisher zu eröffnen und neue nicht auf den Verhältnissen des Waarenhandels beruhenden Preisschwankungen, die in Folge mangelhafter Baumittel einzutreten pflegen, zu verhindern, insbesondere legen wir grossen Werth auf die Vermehrung der Lagerhäuser im Lande und glauben auch, dass diese Stelle bald derart erfolge, dass sie den Interessen der Landwirthschaft wie des Handels in gleicher Weise dienen wird. Die Veranlassung des Warantogesetzes in Oesterreich ist der Verfall des Waarenhandels nach Typen zu fördern und rechtmässige Anreizen einzuhängen, welche bisher bei uns so gut wie unbekannt waren. Indem wir die Erreichung des Wirkungsziels des Notendank als einen Fortschritt anerkennen, glauben wir auch gegen die Bestimmungen des Gesetzentwurfes keine Einwendung erheben. Es ist selbstverständlich, dass die Oesterreichisch-Ungarische Bank die Warantobelehnung nur in dem Falle aufnehmen kann, wenn die Legislativen einwilligen, den Warantok als bankmässige Bedeckung einreichen zu lassen. Dies ist auch kommerziell gerechtfertigt, denn der Warant, welcher zwei Unterschriften trägt, besitzt den Charakter des Wechsels und bietet volle Sicherheit. Allerdings liegt die Erwägung nahe, dass durch die Ausbreitung der Geschäftszweige des Notendankes dessen Mittel ausserordentlich in Anspruch genommen werden, und dass demnach das vorhandene Notendankcontingent sich mit der Zeit als zu gering erweisen kann. Der Gesetzentwurf fasst im Ganzen auf den Vorschlägen, welche der Generalrath der Oesterreich-Ungarischen Bank bereits vor mehr als drei Jahren den Regierungen unterbreitet hat, und es ist nur zu bedauern, dass die Schaffung eines Lagerhaus-Gesetzes in Oesterreich so lange Zeit in Anspruch nahm, dass erst jetzt die schon damals gezeigten guten Intentionen zur Verwirklichung gelangen können.

Ueber die Konkurrenz der Mühlenindustrie Oest.-Ungarns in Deutschland lesen wir in der Zeitschrift: Die Mühlensache folgende objectiven Erörterungen: In Ungarn hat sich bestän-dlich zur Zeit des Florissens des Mehlexports eine mächtige Mühlenindustrie entwickelt, welche gewagt, nachdem ihr durch hohe Zöllelehen die wettbewerbsfähigen Märkte abgesperrt worden waren, an einer fähigen Zuvörderzung heben. In die hiesigen hiesigen Verluste durch Gewinnung neuer Absatzgebiete auszugleichen, wird seitens der ungarischen Mühlenfabrik das Augenmerk auf die durchbesetzten hiesigen Märkte und Mühlenbesitz in der Richtung die kön. ungarische Regierung hat es nicht unterlassen, die der hiesigen Bestrebungen der Mühlen auf das wirksamste zu unterstützen, die in Laufe der letzten Jahre angewandten tarifarischen Zölle sind bekannt. Aber in letzter Zeit haben sich die Verhältnisse wesentlich geändert. Zu den früheren Kaufmännern als da sind: die äusserst billigen direkten Tarife von Ungarn nach Böhmen im Gegensatz zu den hohen Lokalfrachtsätzen, an welche die hiesigen unternehmungen angewiesen sind; die gleiche Tarifung von Getreide und Mehl, die in Ungarn die billigen Zölle der k. k. Staatsbahnen ab Wien nach den böhmischen Verkehrsverhältnissen seitens der Privatbahnen, wodurch die gesagten ausschliesslich diese Punkte bezogene Mühlenindustrie besonders hart getroffen wurde, zu diesen Mitteln gesellte sich

által az egész ezen központok kivül fekvő malomipar különösen kedvezőtlen sültek, — ezen eszközökhöz a múlt év ósón meg a renklivül magas lisztárfa miatt szűkölt, a mely egy korábbi máj 23 írt. — az országba való magyar liszt-kivitelnek hatalmas leföldet adott. Ez a magy. kir. kormány közvetlen befolyása folytán az osztr.-magy. államasváltásból alapvető igazgatásba által engedélyezett renklivül díjnépszerűsége, a mint az nem a múlt évben, hanem az országba való magyar liszt-Marchéig illetőleg L. Brucki utvalóra a *lisztnek valódi adó decalificálási* jelenti a bukásával szemben. Az engedélyezett refektia által ugyanis ugyanazon utvonalon ugyanaz a lisztmennyiség egész 80% — elsőből díjazás alá csak, mint ugyanezen olyan gabonamennyiség? Tagadhatatlan, hogy a lisztárfa által a Csehországba irányuló magyar lisztivétel lényegesen csökkent. Ez oly kevesse tagadható, hogy ennek folytán a cseh és orosz malomok nézőly versenyre keltek, a melyek csak legyőzni képtelenek. A fő oka ezen fősúlyos versenynek abban van, hogy a magyar kereskedelmi miniszterium a vasutaknak megzabálja a díjleleteket, tekintet nélkül arra, hogy azok szállíthatnak-e ill. áru vagy sem? Magyarország versenyé oly nyomással foglalt hatott Csehország, Morvaország és Alsó-Ausztria, hogy ezeknek mindelesteret szomorú helyzetben levő malomipar csaknem azon volt, hogy vámszómpot kérelmezzen Magyarországra ellen? Kérvénye származott a magyar versenyből, a morva, cseh és alsó-ausztriai is, a melyek, már nem tudva mit legyenek vállalkozniak, egyesével *Németország és Olaszország* góltal utalva és a kórnak, Németországba bevitelre fennálló vámtanúság nélkül a legelső esztendő lakiták arra, hogy termeléseiknek új fogvasítási védelmeket szerezzenek. Múltán azonban Olaszország az irómenyű bevételre magaz várnok által csaknem lehetetlennek volt, az osztr. malomok nézőly egyedül csak Németország az az állam, a melyre termeléseik meg nagy mennyben kivitelnek és fények ki is viszik.

Ily viszonyok közt nem eszola, hogy a korpabevitel az utóbbi években föltűnt emelkedett: mit ugyanis a bevitel

1885-ben	1.609.002	mmázászt
1886-ban	1.907.447	"
1887-ben	2.056.612	"
1888-ban	3.745.912	" telt ki.

az 1889. január-áugusztus hónapokban már 2.567.432 mm. volt, míg az előző évi hasonló időszak csak 2.259.849 mm-za bevétel történt fel, hogy ily mennyiség nem okoz renklivül nyomást, alig állítható.

Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy a bevétel mennyiségét tartjuk az egyedül meghatározó tényezőnek; semmiképpen sem tagadjuk, hogy a korpáért állásánál és hullámzásánál más tényezők is szerepelnek; hiszen utvalva arra nézve a versenyző lakarmányok ugyanazon idej árá, főképp a lakarmány-gabonamennyek és az újabb időben a megzabálás által okozott felkeltő erőkarmányok (mint a pamutliszt, földi díjleszt, kokospogácsa, kokosliszt, olajpogácsa és liszt, palmadiopogácsa és liszt stb.) és a helyföld megzabálás szükséglete mellett a külföldi kereslete is. Így pl. a danzigi malomok számára a megzabálás tetemes évenként körülbelül 125.000 mm-nyi kivétel Bánta, Svéd- és Norvégország felé a helyföld szükségletet kiegészítő reményes jóh árakat tesz lehetővé. De nem lehet kétszáz az iránt, hogy a bevétel, különösen az órási mérben jelentésként, mint délkeleti tartományokban, az a tényező, mely az áralakulása a legmérhető befolyást gyakorolja. Alább a német birodalmi statisztikai évkönyvben közölt felt. korpára vonatkozó 1884-1888. évi ki- és bevétel számokkal szembe állítjuk az ugyanazon évekre nézve egyik legtekintélyesebb malomtelepünk által közölt árakat.

	Bevitel mmázászkban	Kivétel mmázászkban	Beviteli többlet mmázászkban
1884	1.298.050	507.190	790.860
1885	1.907.450	446.480	1.460.970
1886	1.907.450	446.480	1.460.970
1887	2.056.612	608.119	1.447.493
1888	3.745.912	719.806	3.026.606

	Rozskorpáért befizetendő 100 kgkint
1884 Janár	10.80
Július	12. —
1885 Janár	10. —
Július	8.40
1886 Janár	8. —
Július	8.20
1887 Janár	7.80
Július	7.20
1888 Janár	6.80
Július	6.80

Ezen összehajlításból látható, hogy a szemint a mint a bevétel többlet

im Herbst vorigen Jahres noch die enorm hohe Mehlerträge, welche, bis 23 fl. bei einer Wagenladung betragend, den ungarischen Mehlexporte nach Böhmen einen mächtigen Impuls verliehen. Dieser auf direktes Eingreifen der k. ungarischen Regierung seitens des Budapest Directoriums der österreichisch-ungarischen Staatseisenbahngesellschaft gewährte ausserordentliche Tarifermässigung schliesst, wie man nicht mit Unrecht sagen kann, für die vollkommensnüssig kurze Strecke Budapest-Mareklog sehr. Bruck a. L. nichts anderes als eine *faktische Deklassifizierung* von Mehl gegenüber den Getreide im sich, Durch die bewilligte Refektie wird nämlich auf derselben Bahnstrecke dasselbe Quantum Mehl bis 80% billiger verfrachtet, als dasselbe Quantum Getreide! Es ist unbestritten, dass durch die Mehlerträge der ungarische Mehlexport nach Böhmen eine wesentliche Steigerung erfuhr. Nicht minder wäre zu bestreiten, dass infolgedessen den böhmischen und mährischen Mühlen eine Konkurrenz entstand, die zu bewältigen sie ausser Stande sind. Das Hauptübel dieser übermässigen Konkurrenz liegt darin, dass das ungarische Kommunikationsministerium den Eisenbahnen Frachtsätze diktiert, unbekümmert, ob dieselben zu solchen Tarifen verfrachten können oder nicht. Die Konkurrenz Ungarns drückt nun so auf Böhmen, Mähren und Niederösterreich, dass die dortige, allerdings in trostloser Lage befindliche Mühlindustrie einmal nicht über Last hätte, um eine Zolltarife gegen Ungarn zu petitioniren? In direkts ist uns deshalb aus der ungarischen Konkurrenz auch die mährische, böhmische und niederösterreichische erwachsen, die, mit ihren Produkten nicht mehr wissen wollen, einzug und allein auf den Export nach Deutschland und Italien angewiesen waren und in der deutschen Zollfreiheit der Kleie das willkommene Mittel hatten, für ihre Produktion neue Absatzgebiete zu finden. Nördlich aber Italien die Einfuhr von Mährenprodukten durch hohe Zölle so zu weit ausgeschlossen hat, ist für die österreichischen Mühlen Deutschland das einzige Land, nach dem noch im grossen Masse die exportirt werden kann und in der That auch exportirt wird.

Unter diesen Umständen kann es nicht wundernehmen, dass sich der Kleie-Import in den letzten Jahren enorm gesteigert hat; während er

i. J. 1885	1.090.002	Doppelzentner betrug, war er
i. J. 1886	1.907.447	" hoch,
i. J. 1887	2.056.612	" dagegen
i. J. 1888	3.745.912	"

und in den 8 Monaten Januar bis August 1888 bereits 2.557.132 Doppelzentner, während der gleiche Zeitraum des Vorjahres nur einen Import von 2.253.849 Doppelzentnern aufwies. Dass eine solche Menge keinen besondern Druck ausüben sollte, kann wohl kaum behauptet werden.

Damit soll nicht gesagt sein, dass wir das importirte Quantum für den alleinigen preisbestimmenden Faktor halten; es soll durchaus nicht geleugnet werden, dass bei dem Stande und der Bewegung der Kleiepreise andere Faktoren mitwirken; massgebend für dieselben ist ja auch der gleichzeitige Preisstand der konkurrierenden Futtermittel, insbesondere der Futtergetreide und der neuen, von der Landwirtschaft heutzutage besonders warm bekämpften Kraftfuttermittel wie Hanfvolksmehl, Erdnussmehl, Kokoskuchen, Koksmehl, Sesamkuchen, Sesammehl, Palmkuchen, Palmmehl) und neben dem Bedarfe der mährischen Landwirthschaft auch die Nachfrage des Auslandes. So gewährt z. B. die Danziger Mühlen der ziemlich bedeutende (gegen 125.000 Doppelzentner jährlich) Export nach Dänemark, Schweden und Norwegen gegenüber dem mährischen Bedarfe in der Regel besse. Preis. Aber es kann keinem Zweifel unterliegen, dass der Import, besonders wenn er so ungeheuer massenhaft auftritt wie in unseren Südstprovinzen, derjenige Faktor ist, der auf die Preisbestimmung den massgebendsten Einfluss ausübt. Wir wollen den im statistischen Jahrbuche für das Deutsche Reich veröffentlichten Zahlen der Ein- und Ausfuhr von Kleie im Vergleich gegen 1884 bis 1888 die von einem unserer grössten Mühlentabellen aufgegebenen Preise für Roggen- und Weizenkleie in denselben Jahren gegenüberstellen.

	Einfuhr	Ausfuhr	Mehrfuhr in in
	Doppelzentner	Doppelzentner	Doppelzentner
1884	1.293.050	507.190	785.860
1885	1.907.450	446.480	1.460.970
1886	1.907.450	446.480	1.460.970
1887	2.056.612	608.119	1.447.493
1888	3.745.912	719.806	3.026.606

	Roggenkleiepreise im Inlande pro 100 kg	
Januar 1884	10.80	
Juli 1886	8.20	
Juli 12. —	Januar 1887	7.80
Januar 1885	10. —	Juli 7.20
Juli 8.40	Januar 1888	6.80
Januar 1886	8. —	Juli 6.80

troiz schlechten? für Futterent-

az 1884. évi 785,800 mintól egészen az 1888. évi 3,020,606 mgig emelkedett, a korpa ára egy szálott fokozatosan alább és alább. Az a tény, hogy a mint egyrészt a bevétel növekedett, egy silyedtek másrészt az áruk bizonyára megengedi azt a következtelést, hogy az árhanáltságot a bevétel emelkedése okozta. Mint teljes érvényességű bizonyíték szolgálhat élvonalozásunk az a körülmény is, hogy a hazánkorpá, mely általában mintánál 80 főmögéig elcsúszó volt, mint a rozskorpá, jelenleg 30, 40, 50 és 60 pct. fölé terjedt, mert ezen ezek kivételé aránylag esékéit. Ebből magyarázható meg egyrészt mind a huzas és rozskorpá között időnként beállott különbség; a molnár nyugsz aránylag jobban fizetelt a buzáé, mert nemcsak a lisztet, hanem a héját is jól értékesítheti.

Gabonaforgalom a dunai irányon át és a bajor átviteli piacok megerősöbblése. Ez ügyben Regensburgból a P. L. I.-nak következéket jelenték: A Romániából való gabona átvételé, mely ita a mult hónapjé jelenléteky volt, azóta fölötthet megcsökkenett, a mint részben az előhaladott időnyémly okolható meg. De a magyarországi állomásokról az itl, valamint Passauan át való gabonaszállításnyémly is igen hányosm értekegy, egy hogy a mult év hasonló szákhöz viszonyítva, jelentékeny hány mutatkozott, a forgalmi időnyé tehát meglehetősen kedvezőtlené viszonyok közt zárvák. Az átviteli szolgáltatnak iteni leendőzörsére vonatkozólag utóbbi időben fellemerült közlésekét oly értelemben kell helyesbítené, hogy épen csak az árnaviteli forgalom közpártja ita márt számos éven át fennálló telepek megerősöbbléséről illetéges javításokról van szó, a mondvani ezek jelenlétegy állapotokban, kivált alacsony vizállás mellett, már egyáltalán nem elégségesek. Azt is tervezék még, hogy Passauan nagrobblósíték létesítsék a végre, hogy a folyam és vasúti irányok köztli forgalmának szabályosága és állandósága biztosíthatóssék. Ez utóbbi annál szükségesebb, mert a szobán levő árnyalotom Passauan a lefolyó éven elézött sola nem tapasztalt mérvegy, I. E. évi 700,000 mennyiségű emelkedett és annak lebonyolítására igen nevezetes nehézségekkel jár. Az árnyalé vasúti megerősöbblése és a forgalomnak, nevezetesen a Magyarországból valónak a miatt bekövetkező előlérese óta a dunai irány a bajor királyi államasútra nézve igen fontos forgalmi létezőnyé vállt, miéit is e részről ez irányt a legmészebb uszó, telentez állomágtáiban is részesítik s az osztrák Dunagözlőgázolási társaság itl hatalmas szövetségés társra talál, amulon e pontra nézve a közlésműs értekek teljesen találkoznak.

Közraktár Aradon. Kiváló pénzintézetek és nagyiparosok gyűlésén előtárolták, hogy lépéseket fognak tenni egy közraktárnak a vasútiállomás közelében való felállítása iránt. A konzorvium a közraktárral kapcsolatban *Közraktárt* is szándékozót folytatni. Mindnyá az átméleti kereskedés aradon esőkén, s a hevívárosok vesztetéke jelentősékből, meg fogja érezni a közraktár előnyét az összes gabona- és terménykereskedésné egy ezen környéknek, valamint a Maros és Körös völgyés s részben a Bánáté is, továbbá a Budapest fefe irányú vonal, illetve Kurtes, Lököbáza, Mezőegyes, Kötégháza állomások *Aradon árnyalégyűlési helyt* fognak infálni. Nemcsak Arad kévése, de az utáni utótekek pénzreze s az aradi szesz- és lisztipar (mely a helyi fogyasztásnak jelentőséget kétszónó) s tervei elteképés s annak kivételé kívánatosnak látnétek fel.

Uj közraktárak Sziszeken. A mint értesülünk, Sziszeken egy vállalat van kelekötözlen, mely nagy jelentőségű néz nemcsak azon városra, hanem az egész Szávavidekre is.

A *Pannóni* németek felkarolta a *Cypraghn* létezőndő közraktárk Egyét és Sziszek közraktár részvénytársaság- czeg által egy vállalatot létesít 500,000 frt tékövel, a melyből 250,000 frt 2500 részvényre azonnal befektetik. A közraktár tevékenységét egyelőre csak arad beraktározású és szállítására, egy vasúti részpétele, mint vizszállítás útján fogja kiterjesztené s csak később fogja a közlésműdségi üzletet is felvenni. A vállalat kivált a szávai forgalmát nagy feljlesztén, főleg egyezteté fog azonban a határovidéki vasutak forgalmát Sziszeken összpontosítani s az államasúttal, valamint a déli vasúti támogatása már biztosíték számára. A közraktár raktárterülete 1000—1500 wagon befogadására léte alkalmas. A részvények egyelőre nem kerülnek piacra, hanem syndikatus vástát át öket.

Közraktárak Temesváron. Az osztrák-magyar államasúttársaság közlére teszi, a Temesvár-Józsefudvarban és a Győrsudvaron levő közraktárakat I. é. december hó 5-6-6-át a társaság saját kezelésébe veszi, s áruk beraktározására az üzlet-

As dieser Zusammenstellung ergibt sich, dass je mehr die Mehreinfuhr von 785,800 im Jahre 1884 bis zu 3,020,606 Doppelzentnern im Jahre 1888 stieg, die Kleiepreise sich immer niedriger stellten. Diese Thatsachen des Wachstums der Einfuhr auf der einen, und des Rückganges der Preise auf der anderen Seite, begründen doch sicherlich die Schlussfolgerung, dass der Preisrückgang durch die gesteigerte Einfuhr veranlasst worden sei. Ein weiterer Beweis dafür kann auch der Umstand dienen, dass die Weizenerschale, die sonst etwa 80 Pct. pro Zentner billiger als Roggenkleie war, jetzt 20, 30, 40 und 50 Pct. mehr als diese kostete. Auch haupt s dieser Artikele verhältnissmässig sehr in den Jahren erklärt sich auch die zeitweise eingetretene grosse Spannung zwischen dem Weizen- und Roggenpreise; der Müller kann eben Weizen verhältnissmässig höher bezahlen, weil er nicht bloß das Mehl, sondern auch die Schale gut verwertet.

Getreideverkehr über die Donauorte und Vergrößerung der bayrischen Umschlagplätze. Aus Regensburg wird dem P. P. I. darüber berichtet: Der Getreidehandel aus Bannat, nenn hierüber, welcher im Vormonat recht ansehnlich war, ist seither stark zurückgegangen, was zum Theil in der vorgelegten Jahreszeit seine Begründung findet. Aber auch aus den ungarischen Stationen kommen über hier, sowie Passau die Sendungen an Weizen nur spärlich ein, so dass sich diesbezüglich ein belebender Ausfall gegen die gleiche Periode des Vorjahres ergibt. Die Verkehrscampagne somit unter ziemlich ungünstigen Verhältnissen schloss. Die in letzterer Zeit aufgetauchten Mittheilungen betreffend Einrichtung des Umschlagdienstes hier, sind damit zu rectificiren, dass es sich lediglich um die Erweiterung, beziehungsweise Verbesserung der schon seit vielen Jahren bestehenden Anlagen für den Güter-Umschlagverkehr handelt, die in ihrer jetzigen Beschaffenheit, namentlich bei niedrigen Wasserstände, absolut nicht mehr genügen. Ebenso wird beabsichtigt, in Passau eine Vergrößerung vorzunehmen, um die Regelmässigkeit und Continuität des Verkehrs zwischen dem Strom und dem Bahnhofs sicherzustellen. Dies ist umso notwendiger, als in die Rede stehende Güterbewegung in Passau im verflossenen Jahre auf eine Vorderen noch nie erreichte Ziffer, d. h. über 700,000 q gesiegen war und die Abwicklung derselben mancherlei Schwierigkeiten begegnete. Seit Eröffnung der Arberbahn und der dadurch bewirkten Ableitung des Verkehrs, namentlich aus Ungarn, ist die Donauverkehr die königlich kaiserlichen Stationen zu einem wichtigen Verkehrsstrahl geworden. Einmal von diesem Standpunkte derselben die weitestgehende, thatkräftige Unterstützung zutheil wird; die österreichische Donau-Dampfschiffahrtsgesellschaft findet hier einen mächtigen Verbündeten, da sich in diesen Punkte die heidensittigen Interessen zusammenfinden.

Lagerhaus in Arad. In einer Versammlung hervorgezogen Arader Feldmillsnute und Grossindustriellen wurde beschloffen, um die Errichtung eines Lagerhauses in der Nähe des Bahnhofes einzuschreiten. Das Konsortium will das *Bahnhaus-gesellschaft* in Verbindung mit dem Lagerhaus betreiben. Da der Transithandel in Arad abgenommen und die Wochenmärkte an Bedeutung verloren haben, soll durch die Vorlesie, welche das Lagerhaus bietet, der ganze Getreide- und Produktionsland dieser Gegend, der des Maros- und Köröshales, theilweise der des Banats und der Strecke nach Budapest, beziehungsweise der Stationen Kurtes, Lököbáza, Mezőegyes, Kötégháza in Arad einen *Stapelplatz* finden. Nicht nur die Lage Arads, sondern die Geldmilt der dortigen Institute, die Arader Spiritus- und Molnereirie (welche dem Platzkonsum Bedeutung verleiht) lassen dies Project als lebensfähig und dessen Ausführung als wünschenswerth erscheinen.

Neue Lagerhäuser in Sissek. Wie wir erfahren, ist in Sissek eine Unternehmung im Entstehen, welche für den Verkehr dieser Handelsstadt und des gesammten Savegthetes von grosser Bedeutung sein wird. Die *Pannoner Creditbank* hat den Plan der in *Cypragh* zu errichtenden Lagerhäuser aufgenommen und gründet unter der Firma „Sisseker Lagerhäuser Aktiengesellschaft“ eine Unternehmung mit einem Aktienkapital von fl. 500,000, von welchen fl. 250,000 in 2500 Stück Aktien sofort eingezahlt werden. Das Lagerhaus wird vorerst seine Thätigkeit auf die Einlagerung und Expedition von Waren, sowohl im Wege der Becepation per Balaz, als auch im Wege der Wasserschleppung beschränken und wird erst später das Beheimensesecht aufnehmen. Das Unternehmen wird namentlich den Savegerkultiviren, hauptsächlich aber den Verkehr der Grenzthalen in Sissek zu konzentriren suchen und ist demnach als Unternehmung der Staalshausen und der Südbahn gesehert. Das Lagerhaus wird den Lagerraum von 1000 bis 1500 Waggons besitzen, die Aktien der Gesellschaft gelangen vorläufig nicht auf den Markt, sondern werden studirt.

Lagerhäuser in Temesvár. Die Oesterreichisch-ungarische Staalisenbahn-Gesellschaft zieht nach, dass die in Temesvár-Józsefstadt und Fabrik befindlichen Lagerhäuser von

világán rendelkezésre bocsátja. A közraktárak üzletrendjét, valamint a raktározási és kezelési díjszabást a társaság igazgatóságának (Tervezőkört) 90, valamint a tetsvérségi kereskedelemi képviselőjéknél, továbbá a társaság szállítási ügyosztójánál, Budapest Horvát-utca 4, meg lehet kapni.

Buza, rozs és zab minősültségei. A németországi határárdó-üzlet körében a minősültségeknek a múlt évben megtörtént módosítása alkalmával kiütéses vételről volt, hogy érejt tapasztalások és a felmérés, valamint eladásra jutó belföldi gabonamennyiségnek felvonas mérése után a minősültségeknek meg továbbá felmérésre belföldi értéke, az idevonatkozó határozatokról azonban a német kereskedelemügyi miniszter a múlt évi aratás rossz minőségére való tekintettel elhalasztotta és most a berlini tőzsde és más határárdó-üzlet piacokon az új gabonára nézve további mérések történtek, a melyeknek eredményéről a kereskedelemügyi kanzler 1890 július hó 1-ig a kormányhoz jelentést terjesztett. Ezzel kapcsolatban a földművelésügyi miniszter részről a gazdasági egyesületek elnökeihez is felhívás adott, ki arra nézve, hogy az új gabona-súly megállapítását folytatassék és a gazdákra arra biztositassék, hogy az eladásra jutó gabonát a legzömbszámban kezeljék és arról is gondoskodjanak, hogy a súly megállapításra biztos alapokon történjék. Az ez utón szerzett eredményekről 1890 április hó 1-ig lesz jelentés terelve.

A gabonakivétel előmozdítására a németországi tarlóbiztosítgat határozata szerint 10%-nyi mérséklés lesz előlehetőleg, ha bizonyítvány legesztetik be arról, hogy az illető termények tényleg kivitteték. Ez a 10%-nyi mérséklés ama kivitt gabonára lesz kiterjesztve, mely a kikötővárosokban *felárthatott* és a mérséklés ama szállítási díjtétel szerint fog engedélyeztetni, mely az illető kikötővárosban fizet, illetőleg daravá feldolgozott gabona után a vasuton tényleg fizetettel.

A korpahévit Németországban. Az utóbbi években a korpának Oroszországból és Magyarországból való bevittele igen nagy mértékben emelkedett. E tény ama körülmény indokolja, hogy a korpát bevitelle vámentesen, míg buza és rozs bevitelle után vám fizetendő. A belföldi fogyasztást ellátó és a gabonát külföldre beszerző malomipar ez által hátrányt szenved ugyan, mert hisz a bevitel gabona alakjában az abból előállított korpát természetesen a vám egy részét szintén terhelni, míg ellenben a kivittelt dolgozó műtalmat a gabonát vámentesen szerzett malomraktárába és az abból előállított liszt kivételé alkalmával vámentesen jut a korpához. A malomárak csak 60 font lisztet kell kivennie, hogy 100 font gabonát vámentesen hozhasson be, holott a buza mázsjából jészként 75 font lisztet érkeft. Ily módon az is előfordul, hogy az Oroszországból hozott korpát olyannyira lisztalattal van, hogy vámentesen forgalomba nem volt hozható, mivel a liszt kiszállításának veszélye forogt felem. A porosz vámentesség e miatt ugy intézkedett, hogy a belvizelő vasuti vagonokban tartalmazó korpát vámentesen alá helyeztessék mindaddig, míg nincs elődöntve, hogy a korpát vámentessé vagy nem. Az orosz zsákvám miatt a korpát a német határárdó-működés lazán szállítatik, de az így állapotban való továbbszállítás most már nincsen megengedve s a korpát most továbbszállítására előtt a vámentesség megszokottja és átrakottajta, a miert 10,000 kg.-nyi rakományonként 7 márká. 5000 kg.-nyi rakományonként 4 márká és a felhasznált, bementve visszaküldendő zsákok költséghasználatla fejében zsákonként és naponként 1/2 pf. díj fizetendő. Ezen intézkedés által ugyan a korpának némi megdrágítása áll be, de ez nem valami nevezetes, mert hisz a korpát az átvitel helyén a raktárakba való elszállításra cseréljő amenny is zsákokba kell tölteni. Sajnos, hogy a korpának erős nyomasztás útján téglafalformába való préselésére vonatkozó eljárás még mindelőg igen kevésbé terjedt el, mindazáltal várható, hogy kivált az Amerikából való korpákivétel ezt az újítást is nagyon fogja előmozdítani.

5. December 1. J. in eigener Regie der Gesellschaft betrieben und zur Entladung von Gütern der Geschäftswelt zur Verfügung gestellt werden. Die Geschäftsordnung der Lagerhäuser, sowie die Tarife für die Entladung und Manipulation sind beim Direktorium der Gesellschaft (Tervezőkört) 90, sowie bei der kommerziellen Vertretung in Tetsvár und bei der gesellschaftlichen Spedition-Agentur in Budapest, Dorothaeasse 4, erhältlich.

Mindestgewichte von Weizen, Roggen und Hafer. Bei der im vorigen Jahr erfolgten Abänderung der Mindestgewichte im Getreide-Teinlande in Deutschland war in Aussicht genommen, nach reichlichen Erfahrungen, durch fortgesetzte Verwiegung der zur Klüftung und zum Verkauf kommenden infundischen Getreidensorten noch eine weitere Erhöhung der Mindestgewichte einzutreten zu lassen. Die Entscheidung hierüber hat nach der schlechten Beschaffenheit der vorjährigen Ernte der Handelsminister hinausgeschoben und finden an der Berliner Börse und anderen Terminmärkten gegenwärtig weitere Verwiegungen des neuen Getreides statt, über deren Ergebnisse die Handelskammern bis zum 1. Juli 1890 der Regierung Bericht erstatten sollten. Im Anschluss hieran ist seitens des Ministers für Landwirtschaft auch an die Vorkände der landwirtschaftlichen Vereine die Aufforderung ergangen, in den Gewichts-Erhebungen des neuen Getreides fortzuführen, die Landwirtschaft zu recht sorgfältiger Behandlung des zum Verkauf zu bringenden Getreides zu veranlassen, und auch Sorge zu tragen, dass die Preissetzung des Gewichtes auf sichere Grundlage geschehe. Ueber die hiedurch gewonnenen Erzeugnisse ist bis zum 1. April 1890 Bericht einzuliefern.

Der Export von Getreide soll laut Beschluss des deutschen Tarifkomitees um 10 pCt. ermässigt werden, falls der Beweis erbracht wird, dass die betreffenden Produkte exportirt sind. Diese 10 pCt.-Ermässigung soll sich auf dasjenige exportirte Getreide beziehen, welches in den Hafenstädten gemahlen ist, wobei die Ermässigung von demjenigen Frachtsatze gewählt wird, welcher für das im Hafenort zu Mehl resp. grünte verarbeitete Getreide per Bahn gezahlt wurde.

Einfuhr von Kleie in Deutschland. In dem letzten Jahre hat die Einfuhr von Kleie aus Russland und Ungarn ganz erheblich zugenommen. Es erklärt sich dies durch den Umstand, dass die Kleie zollfrei einzieht, während für Roggen und Weizen der Zoll zu entrichten ist. Die für den infundischen Konsum arbeitende, vom Ausland Getreide beziehende Mühlenindustrie wird hiedurch allerdings benachteiligt, denn sie muss in dem importirten Getreide natürlich die Kleie mit versteuern, wogegen aber die für den Export arbeitende deutsche Mühlenindustrie das Getreide zollfrei auf Mühlenlager bezieht und bei der Wiederausfuhr des daraus erzeugten Mehles die Kleie ebenfalls zollfrei erhält. Der Müller braucht nur 60 Pfd. Mehl auszuführen, um 100 Pfd. Getreide zollfrei einzuführen, während er wohl 75 Pfd. Mehl aus dem Chr. Getreide herausnehmen kann. Namentlich ist es vorzuziehen, dass die aus Russland importirte Kleie derartig milderhaltig war, dass sie nicht in den zollfreien Verkehr gebracht werden konnte, weil die Einfuhr einer nachmaligen Ausbeutevergrößerung. Die preussische Zollbehörde hat deshalb die Anordnung getroffen, dass sie die eingehenden Waggons mit Kleie unter Zollverschluss legt, bis festgesetzt ist, ob die Kleie zollpflichtig ist oder nicht. Wegen des russischen Sackzollens geht die Kleie bis zur deutschen Grenzstation in losen Zustände; die Weiterbeförderung in diesem Zustande ist aber jetzt nicht mehr gestattet, vielmehr wird die lose Kleie vor ihrer Weiterbeförderung verwallungsmässig aufgesackt und umgedungen, wofür an Geföhren bei Ladungen von 10,000 Ko. 7 Mark, von 50,000 Ko. 4 Mark und für die verwendeten franko zurück zu sendenden Säcke eine Leihgebühr von einem halben Pfund, pro Sack und Tag zu entrichten ist. Durch diese Massregel wird zwar eine Vertheuerung der Kleie bedingt, die indessen nicht erheblich ist, weil die Kleie am Empfangsorte zur Abfuhr nach dem Speicher doch gesackt werden müsste. Leider hat das Verfahren, die Kleie unter starkem Druck in die Form von Backsteinen zu pressen, bis jetzt noch wenig Verbreitung gefunden, jedoch ist es zu erwarten, dass dies besonders die Kleieausfuhr aus Amerika befördern wird.

Kölcsönnyújtás orosz gabonán. Az orosz birodalmi bank két millió rubelnyi hitel engedélyezése által jelenleg abba a helyzetbe hozta a délnyugati vasutat, hogy az orosz birodalmi bank részéről a vasutak köztvetésével orosz gabonára már a múlt év óta engedélyezni szokott kölcsönök adása annyira kibővítették, hogy a termelődik most már a frakciós állomások a szállítóiért adnak a felrakott gabonának megfelelő előleget, még pedig mérsékelt, évi öt százalékos kamattal melletti. A mi kiválti az odessai kikötőt illeti, mely a tengerpartti kivételnél csak sorban jön tekintethez, az ily módon előleggel megterhelt gabonát a délnyugati vasutnak Odessában erre a célra felállított iródlájában veszik át, mely iróla a gabona eladásával is foglalkozik, még pedig az eladást vagy a vételt által előre megszabott áron, vagy behatás szerint egy százáltal provizó melletti végzi, vagy esetleg a tulajdonos számájára beakciózva, mely esetben minden púd után hársvint $\frac{1}{2}$ kopék fizetendő. A gabona eladásánál azonban az odessai tőzsdét követőket kell igénybe venni, a kik ezért az eladásból $\frac{1}{2}$ százalékos bizományt díjt kapnak. Ezen jónam felállított iróla az orosz kormány ellenőrzése alatt áll, s évenként számadó jelentést kell tennie a pénzügyminiszternek. A gazdák érdekeltek létesítet ezen berendezésen kívül az orosz birodalmi bank odessai fiókja nemrég egy hivatalnokot alkalmazott, hogy megvizsgálja az orosz gazdákknak már Odesszában levő gabonájukra kért előleg iránt beadott előterjesztéseit s szintén vizsgálta tárgyává tegye a gabona minőségét tekintettel a kért előlegre, melyért a kamattal szintén öt százalékos évenként. Az ily előlegek kamattal az odessai kereskedőknel általában évi nyolc-öt százalékos közölt változik s ezek átlag $1\frac{1}{2}$ százalékos bizományi díjat szoknak.

Ványmitulkozatok Svázej számára. A svájci fővámbivalat közhíre teszi, hogy 1890 január 1-jétől a ványmitulkozásnak esabiz ványmitulkozatok fogadatlank et, a melyek a ványmitulkozás helyéigével látvák et. Uányomás a törvényes küvetkezmények terbe által tilos. Ez az alább felsorolt három nyelven kiállított ványmitulkozatok vonatkozik: bevitel (fehér papír), kísérőjegyz (sárga papír), beakciózás (szürke papír), átvitel (kék papír). A többi minőségek, pl. a kivitelt vonatkozó stb. ránk nézve nem fontosak. Az összes mintanemk ára darabonként 5 rappen (legkevesebb 10 dróbt adnak). Megrendéseket elfogadnak: a herni fővámbizgatóság (legalább 1000 libnyi mennyiségre), a ványmitulki igazgatóságok és az összes ványmitulok.

A spanyolországi lisztkivétel kérdéséhez. Konsulatnisi közlések szerint a lisztvámnak 5.25 pesetasról 9.12 pesetasra Spanyolországban tervezett felemeléseinek ezéjla a magyar lisztnek bevittél jómódm teletelémé tenni, a mint ez a spanyol liszt áránakl kíményen kivételét. F. é. október hó vége felé a madridi konsulatnisi kíményen az árak következők voltak: Buza 14.40—16.20 pesetas, árpa 9.40—10 pesetas herolditerekint, első minőségű liszt 30.40 pesetas, másodikminőségű 28.25 pesetas, harmadminőségű 24 pesetas 100 kgkint. A kormány részéről a törvényvel egyidejűleg benyújtott indoklás kifejti, hogy a lisztvámnak tervezett felemelése nem arra irányul, hogy a spanyol malomipar kedvezményben részesüljön, hanem ez indoklás azétt írtéknt, mivel a kibővítés a lisztre és az idegen buzára kivettél bevittél vámnok közölt felele eskélyt. Pontos számítások már pedig kiderítettek, hogy feltéve, miszerint 100 kg. buzából a lisztterményét 65 kilogrammra megy a lisztvámnak sajátképp 8.77 pesetasot kellene kíményen, hogy azonban egészen biztosán járhasassan et és mindenféle viszonyoknak elegendé telessenek. 9.12 pesetasnyi vámt hoznak javaslatba. Azt hiszik, hogy a ványmitelése a kamara részéről is et leg fogadatlank.

Elrelelung russischen Getreides. Durch Bewilligung eines Kredits von zwei Millionen Rubeln hat die russische Reichsbank die Südwestbahn jetzt in den Stand gesetzt, in Erweiterung der seit vorigem Jahr bestehenden Beleihung russischen Getreides seitens der Reichsbank durch Vermitlung der Eisenbahnen, den Produzenten bereits an den Verladestationen gegen die Frachtbrieft über das verladene Getreide einen angemessenen Vorschuss, und zwar zu dem niedrigen Zinssusse von fünf Prozent per Jahr, gewähren zu können. Was die Verhältnisse speciell in dem für die Eisenbahn nach Anstalt in erster Linie in Betracht kommenden Hafen von Odessa anbelangt, so wird das in der vorstehenden Weise behiehene Getreide in einem eignen hierzu errichteten Bureau der Südwestbahn in Odessa in Empfang genommen, welches sich mit dem Verkaufe des Getreides entweder zu einem von dem Eigenbühner vorher festgesetzten Preise oder nach freiem Ermessen gegen einen Percent Provision beschäftigt oder dasselbe gegen $\frac{1}{2}$ Kopeken per Pud und Monat für Rechnung des Eigenbühners lagert. Die Verkäufe des Getreides müssen jedoch durch die Odessaer Börsenmakler abgeschlossen werden, welche hierfür von dem Verkäufer $\frac{1}{2}$ Percent Commission beziehen. Dieses neu errichtete Bureau steht unter der Controlle der russischen Regierung und hat dem Finanzministerium jährlich einen Rechenschaftsbericht einzusenden. Ausser diesem im Interesse der Landwirthe getroffenen Einrichtung hat die Odessaer Filiale der russischen Reichsbank einen Beamten királlich angestellt, dessen Aufgabe es ist, Anträge russischer Landwirthe um Gewährung eines Vorschusses auf ihr bereits in Odessa lagerndes Getreide zu prüfen und die Qualität des Getreides im Hinblick auf die Höhe des zu gewährenden Vorschusses, ebenfalls zum Zinssusse von fünf Percent per Jahr, zu untersuchen. Der durchschnittliche Zinssuss derartiger Vorschüsse der Odessaer Kaufleute wechselt zwischen acht bis zehn Percent per Jahr und berechnen sich diese durchschnittlich $1\frac{1}{2}$ Percent Commission.

Zolldeklarationen nach der Schweiz. Die schweizerische Ober-Zolldirection gibt bekannt, dass vom 1. Jänner 1890 nur solche Zolldeklarationen, welche mit dem Stempel der Zollverwaltung versehen sind, von den Zollstellen angenommen werden dürfen. Der Nachdruck ist unter Androhung der gesetzlichen Folgen verboten. Es betrifft dies die nachstehend verzeichneten in drei Sprachen hergestelltem Zolldeklarationen: Einfuhr (weisses Papier), Geleitscheinabfertigung (gelbes Papier), Einlagerung (graues Papier), Durchfuhr (blaues Papier). Die übrigen Sorten, wie für die Ausfuhr etc. sind für uns nicht von Bedeutung. Der Preis beträgt für sämtliche Formularegattungen 3 Rappen per Stück (Minimum der Abgabe 10 Stück). Bestellungen nehmen entgegen: die Ober-Zolldirection in Bern (Quantitäten von mindestens 1000 Stück), die Zollgeleitschein-Directionen und sämtliche Zollämter.

Zur spanischen Mel-Einfuhr. Konsularamtlichen Nachrichten zufolge dürfte der in Spanien geplante höhere Melzoll von 5.25 Pesetas auf 9.12 Pesetas den Import ungarischen Mehles ziemlich unnglich machen, wie aus den Preisen des spanischen Mehles leicht zu ersehen ist. Zu Ende Oktober d. J. notierte man in Konsulsbezirken von Madrid: Weizen 14.40—16.20 Pesetas, Gerste 8—10 Pesetas per Hektoliter, *Mehl prima Sorte* 30.40 Pesetas, *sekunda* 28.25 Pesetas, *tertia* 25 Pesetas per 100 Kilogramm. Der gleichzeitige von der Regierung eingebrachte Motivenbericht führt aus, dass die beabsichtigte Erhöhung des Melzollens nicht in dem Bestreben, die spanische Mühlen-Industrie zu begünstigen, besteht, sondern deshalb, weil der Unterschied zwischen den Einfuhrzöllen auf Mehl und fremden Weizen ein zu geringer sei. Nun habe aber eine genaue Berechnung ergeben (angenommen, dass aus 100 Kilogramm Weizen 65 Kilogramm Mehl gewonnen werden, dass eigentlich ein Mehlzoll von 8.77 Pesetas sich ergeben würde; um aber sicher zu gehen und allen Verhältnissen Rechnung zu tragen, wird ein Zoll von 9.12 Pesetas beantragt. Man glaubt, dass die Erhöhung auch von der Kammer angenommen werden wird.

Brit-Indiának buzakivitele az idén tetemesen kevészebb, mint az előző év megfelelő időszakában. A kivitel mennyisége a f. év szeptember haváig ismeretes. Az 1889 április—szeptemberi 6 hónap időközben kivitelletl 3,764,409 mettermáza, 1888-ian 5,519,036 és 1887-ben 5,490,122 mettermáza. A kivitel esikénese csaknem valamennyi fogyasztó államot illeti, u. m.: Nagybritanniát, Franciaországot, Belgiumot, Olaszországot stb. Együttl Egyiptomnak buzakivitelét Nyugóindióból volt nagyobb, l. i. 639,209 mássa, szemben az 1887. év ugyanazon időszakában bevitt 276,645 mássával. Angliára nézve a különbség kitesz 565,000 mással. A kivitel értéke 13,296,065 rupiával csökkent.

Az Amerikától Európába szállított lisztmennyiség a november 29-ikától november 30-ikáig terjedő létén volt és pedig:

	1889	1888
<i>Nagy-Britanniába</i>	124,000 zs.	78,000 zs.
<i>a continentre</i>	26,000 „	6,000 „
	150,000 zs.	84,000 zs.
szemben az előző heti, összesen	173,000 „ illetőleg	68,300 zsákkal.

STATISTIKA.

Budapest lézforgalmáról a lefolyt héten (tehát december hó 15-ig) a következő adatok közölveik:

<i>Liszt-hozatal az osztr.-magy. államvasuton</i>	125 t
» » » magyar kir.	103 t
» » » déli vasuton	—
» » » a Duna gőzhajóin	—
Együttl.	228 t.
<i>Liszt-eliszállítás az osztr.-magy. államvasuton</i>	3355 t
» » » magyar kir.	2111 t
» » » a déli vasuton	2331 t
» » » a Dunán	—
Elszállítások összege	8077 t
Decz. 8-ik kimutatással	464,904 t
Együttl.	472,981 t.

Gabnakivitelünk a campagne első két havában. Előzőnk felszámolt az adatok Ausztria-Magyarország gabnakiviteléről a f. é. szeptember hóri, melyik összehasonlítva a mult év megfelelő adataival, következők alakultak:

	<i>Bevitel</i>		<i>Kivitel</i>	
	1889 szept.	1888 szept.	1889 szept.	1888 szept.
	m e t e r m á z s a			
Buza	1,520	2,218	92,631	606,191
Rozs	1,147	456	2,281	6,013
Árpa	4,309	865	567,803	554,596
Maláta	—	22	91,011	77,446
Tengeri	20,732	17,445	9,863	7,362
Zab	6,037	2,327	26,576	16,763
Liszt	32	32	159,874	172,353
Repeze	33	—	1,215	38,910

E kimutatás szerint *előadott* a kivitel *árpánál* 13,267, *malánál* 13,365, *tengerinél* 2901 és *zabnál* 9713 mássával, *ellenben csökkent búzánál* 513,569, *rozsnál* 5293, *lisztnél* 12,479 és *repeze*nél 37,693 mássával a mult év megfelelő havának kiviteléhez képest. Következőkben közöljük még az adatokat a 1-6-ól szept. 30-áig:

	<i>Bevitel</i>		<i>Kivitel</i>	
	1889	1888	1889	1888
	a u g u s t u s — s e p t e m b e r			
	m e t e r m á z s a			
Buza	2,467	3,016	247,255	1,113,691
Rozs	2,696	401	2,981	7,405
Árpa	9,072	1,885	725,719	708,962
Maláta	1	24	207,466	170,352
Tengeri	69,679	85,787	25,463	12,679
Zab	41,414	14,990	35,692	37,660
Liszt	63	64	297,283	328,757
Repeze	221	7	2,214	107,145

Die Weizen-Ausfuhr aus British-Indien ist leuer bedeutend geringer wie in der korrespondierenden Vorjahresperiode. Die Ergebnisse derselben sind bis Ende September d. J. bekannt. Es wurden während der sechs Monate April-September 1889 ausgeführt 3,764,409 Meterzentner, 1888 5,519,036 Meterzentner, 1887 5,490,122 Meterzentner. Die Abnahme des Exports trifft fast alle Bezugsländer, wie: Grossbritannien, Frankreich, Belgien, Italien, u. s. w. Nur Ägypten hat leuer bis jetzt mehr ostindischen Weizen bezogen, nämlich 639,209 Zentner gegen 276,645 Zentner in derselben Zeitperiode 1887. Bei England beträgt der Ausfall 565,000 Meterzentner. Der Werth des Exports ist um 13,296,065 Rupien gesunken.

Die Mehl-Verschliffen Amerikas nach Europa betragen in der Woche von 29. November bis 30. November:

	1889	1888
nach <i>Grossbritannien</i>	124,000 S.	78,000 S.
nach dem <i>Continente</i>	26,000 „	6,000 „
gegen in der Vorwoche Totale	150,000 S.	84,000 S.
	173,000 „	68,300 „

STATISTIK.

Ueber den Milchverkehr Budapest's in der abgelassenen Woche (also bis 15-ten Dezember) finden wir folgende Aufstellungen veröffentlicht:

<i>Mehl-Zufuhr per Oesterr.-ung. Staatsbahn</i>	125 t
» » » Ungarische	103 „
» » » Südbahn	—
» » » Donau-Dampfschiff	—
Totale	228 t
<i>Mehl-Abfuhr per Oesterr.-ung. Staatsbahn</i>	3355 t
» » » Ungarische	2111 „
» » » Südbahn	2331 „
» » » Donau-Dampfschiff	—
Totale Abfuhren	8077 t
Bis 8 Decz. ausgewiesen	464904 „
Totale	472981 t

Unser Getreide-export in den ersten zwei Monaten der Campagne. Die Daten über den Getreide-Export Oesterreich-Ungarns im September 1. J. liegen nunmehr vor. Dieselben gestalten sich im Vergleich mit den entsprechenden Ziffern des vorigen Jahres folgendermassen:

	<i>Import</i>		<i>Export</i>	
	Sept. 1889	Sept. 1888	Sept. 1889	Sept. 1888
	M e t e r z e n t n e r			
Weizen	1,520	2,218	92,631	606,191
Roggen	1,147	456	720	6,013
Gerste	4,309	865	567,803	554,596
Malz	—	22	91,011	77,446
Mais	20,732	17,445	9,863	7,362
Hafer	6,037	2,327	26,576	16,763
Mehl	22	32	159,874	172,353
Reps	33	—	1,215	38,910

Nach diesem Anzeiger ist der Export *per Gerste* um 13,297, *per Malz* um 13,365, *per Mais* um 2901 und *per Hafer* um 9713 Mz. gestiegen während derselbe bei *Weizen* um 513,569, bei *Roggen* um 5293, bei *Mehl* um 12,479 und bei *Reps* um 37,693 Mz. im Vergleich mit dem Exporte des entsprechenden Monats im Vorjahre abgenommen hat. Im Nachfolgenden führen wir noch die Daten vom 1. Aug. bis 30 September an.

	<i>Import</i>		<i>Export</i>	
	1889	1888	1889	1888
	a u g u s t — s e p t e m b e r			
	M e t e r z e n t n e r			
Weizen	2,476	3,016	247,255	1,113,691
Roggen	2,696	401	2,981	7,405
Gerste	9,072	1,885	725,719	708,962
Malz	1	24	207,466	170,352
Mais	69,679	85,787	25,463	12,679
Hafer	41,414	14,990	35,692	37,660
Mehl	63	64	297,283	328,757
Reps	221	7	2,214	107,145

Rendkívül kedvezőten a *buzakivétel* a folyó éven. Mig a múlt campagne első két havában 1.113.691 mm. buza került kivételre, a folyó campagneban a kivétel 27.255 méterezásra szorítottak. Valamivel kedvezőbb azonban az *árpa- és máltakivétel*, ellenben jelentékeny a csökkenés a *liszt- és repzékivétel* is.

Xémetország lisztkivételé Nagybritanniába a folyó év első 10 hónapjának emelkedett, mert január 1-jétől október 31-éig 1.015.520 angol mázsa (3408 kg.) vitetett ki, azonban az 1888-iki egész esztendőben kivitt 659.156 mázsa és az 1887-ben kivitt 429.178 mázsa. Ez azt bizonyítja, hogy Xémetország malomipara az utolsó években mind inkább fokéletesedett.

Az oroszországi lisztkivétel sat-pétvári konzultatumunk legújabb közlései 1888. évi jelentése szerint következők voltak:

	ezer pud-ankint	ezer rubel-ankint	1888	1887
buzaliszt	2726	2369	4950	4632
roszliszt	1217	1313	967	1017
egyéb liszt	62	80	69	148
korpa	13011	6151	7032	3411

E kivitelben résztvettek: *Sat-Pétvári* 420.000 pudal (1887-ben 401.000 p.), *Kromatid* 7917 (8775) t-val, 2.268.600 (1.313.170) ft értékben, *Helsingfors* 4201 (5557) q-val, érték ismeretlen, *Odessa* 1.853.600 (2.013.688) pud, 3.633.839 (3.969.694) rubel értékben, *Orsova-Lungovorsziban* 176 gázmalom áll fen, melyek 4 millió rubel értékű gabonát dolgoznak fel, ezekből van még 8146 gazdasági és személnem évi 35 millió rubel értékű termelés. Ausztria-Magyarországból bevitték 6300 (4686) q jobbjáró finom liszt, a lisztkivétel Varsóba Ausztria-Magyarországra csak 44 (135) qt tett ki. Az átvitelt Varsó át Oroszországra 1312 (4380) q liszt volt.

Amerika látható magkészletei az utóbbi időben kitétek és pedig:

		buza	tengeri
1889 december	9-án	11.669.232 hl.	2.046.286 hl.
—	2-án	11.013.325	2.171.145
—	november 15-én	10.543.519	2.135.054
—	18-án	9.940.622	2.131.873
—	11-én	9.304.790	2.138.241
—	4-én	8.999.727	2.727.427
—	október 28-án	8.577.651	3.285.333
1888 december	8-án	12.799.483	2.301.606
1887	—	14.903.043	1.735.603
1886	11-én	20.975.985	4.065.889
1885	15-én	20.335.000	2.100.000
1884	14-én	14.638.750	1.618.750
1883	15-én	12.293.750	3.088.750
1882	16-án	7.070.000	2.250.000

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Budapest, decz. 19. (Kálnoky és Simon.) Legutóbbi tudósítást óta nagyon kevés új momentum merült fel, a mely megérdemelné, hogy külön kieméljük. A forgalom, tekintetbe véve, hogy a rakomány egészen körültekintő, s hogy ezébről már hónapokkal előre kitűnt az előzetes előadások, nem volt jelentékeny, s az irányzat még annyiban szűródött, a mennyiben az árak minden minőségű még körülbelül 30 krajczárral emelkedtek.

Piacunk helyzete már hónapok óta nem volt oly intenzív szűrés és egészenes mind jelenleg, mert a lisztárak emelkedése nem csupán a nyersanyag árának fokozódása következtében áll be, s nem is a fogyasztás vagy az üzérkedés részéről történt erőltetett nagy megrendelés következtében, hanem első sorban az egész osztályunkra monarcára normális és jómérvű fogyasztására vezetett vissza.

Ahban a körülményben, miszerint sehol sincsen oly piac, a melyen nagy készletek volnaunk iránymérőből felhasználásra, biztosított találhatunk arra nézve, hogy a lisztárak jelenlegi helyzete és irányzata huzamosabb időre, de minden esetben legalább a téli hónapokra valószínűleg állandó és egyforma fog maradni.

Ueberaus ungünstig ist der *Weizenexport* im laufenden Jahre. Während in den ersten zwei Monaten der vorigjährigen Campaigne 1.113.691 Mz. Weizen exportirt wurden, ist die Export in der heutigen Campaigne auf 27.255 beschränkt. Etwas günstiger erscheint jedoch der *Gerste- und Maltsexport*, hingegen ist auch bei *Mehl und Reps* die Abnahme eine bedeutende.

Deutschlands Mehltransport nach Grossbritannien hat in den ersten zehn Monaten des laufenden Jahres zugenommen, denn es wurden in der Zeit vom 1. Jan. bis 31. Oktober 1.015.520 engl. Zentner (508 kg.) ausgeführt, gegen nur 659.156 Ztr. im ganzen Jahre 1888 und 429.178 Ztr. im Jahre 1887. Es ist dies ein Beweis, dass die Mühlindustrie Deutschlands in den letzten Jahren immer mehr vervollkommen wurde.

Die Mehltransporte aus Russland umfasste nach den jüngst publicirten Jahresberichten pr. 1888 unseres Consulates in Petersburg:

	Tausende Pud	1887	Tausende Rubel	1888	1887
Weizenmehl	2726	2369	4950	4632	
Roggenmehl	1217	1313	967	1017	
Anderes Mehl	62	80	69	148	
Kleie	13011	6151	7032	3411	

An dieser Ansuhr waren betheiligt: *Sat-Pétvári* mit 420.000 P. (1887 401.000 P.), *Kromatid* mit 7.917 (8775) P. im Werthe von 2.268.600 (1.313.170) Frs., *Helsingfors* 4201 (5557) q, Werthangabe fehlt, *Odessa* 1.853.600 (2.013.688) P. im Werthe von 3.633.839 (3.969.694) Rubel, in *Russisch-Polen* bestehen 176 Dampfmühlen, die für 4 Mill. Rubel Getreide verarbeiten; ausserdem existiren 8146 Wirthschafts- und Windmühlen mit einer Jahresproduktion im Werthe von 35 Mill. Rubel. Aus Oesterreich-Ingarn wurden eingeführt 6300 (4686) q, zumeist feine Mehl. Der Mehl-Export aus Warschau nach Oesterreich-Ingarn betrug nur 44 (135) q. Die Durchfuhr durch Warschau nach Russland 1312 (4380) q Mehl.

Die sichtbaren Cerealien-Bestände Americas betragen in der letzten Zeit, u. zw.:

		Weizen	Mais
Am 9. Dezember	1889	11.669.232 hl.	2.046.286 hl.
—	2	11.013.325	2.171.145
—	25. November	10.543.519	2.135.054
—	18	9.940.622	2.131.873
—	11	9.304.790	2.138.241
—	4	8.999.727	2.727.427
—	28. Oktober	8.577.651	3.285.333
—	8. Dezember	12.799.483	2.301.606
—	10	14.903.043	1.735.603
—	11	20.975.985	4.065.889
—	15	20.335.000	2.100.000
—	15	14.638.750	1.618.750
—	15	12.293.750	3.088.750
—	16	7.070.000	2.250.000

MARKTBERICHTE.

Budapest, 19. Dec. 1889. (Kálnoky & Simon.) Es haben sich seit unserem letzten Berichte sehr wenig Momente ergeben, die besonders hervorgehoben zu werden verdienen. — Die Umsätze sind entsprechend den guten geräumten Lagern und den schon früher auf Monate hinaus gemachten Verträgen unserer Mühlen nicht bedeutend gewesen und die Tendenz ist offenbar noch fester geworden, als Preise in allen Sorten mit beinahe drösig Kreuzer erhöht wurden.

Die Lage unseres Marktes war schon seit recht langer Zeit keine so intensiv feste und dabei gesunde, als es jetzt der Fall ist, denn die Steigerung der Mehlpreise hat sich nicht allein in Folge Erhöhung des Rohpreises vollzogen und ist auch nicht die Consequenz forcirter, grosser Anschaffungen des Getreides und der Spekulation, sondern ist hauptsächlich auf den normalen guten Consum der ganzen österreichisch-ungarischen Monarchie zurückzuführen.

Gerade in dem Umstände, dass es keinen Platz in derselben gibt, wo grosse Vorräthe an Malprodukten aufgestapelt wären, liegt die Gewähr, dass die jetzige Lage und Tendenz des Mehl-

Most már mainak dolga, hogy a helyzetet a maguk javára lehetőleg kibájtálják, s ennek érdekében is fognak megfellelni, mert minden maion igazgatószábnak meg van az érdek és kedv az érdekelni való keresetre.

Áltérve most az élel részleteir, a kivélt élelhez azt jelenthetjük, hogy kisebb eladások általánosan iránték ugyan Nagybritannia és Franciaország számára, a rakodások zöme azonban korábbi eladások számlájára irradó. Elzetláratánk értekek a mi előzetesgétinkben idegben a legkiterjedtebb mértékben való kibájtálással; kitérésesgétink azonban konsztatálják, hogy ezzel még akkor járultunk eléjük, mikor nálunk a visomok még nem voltak elégé tisztázva, s nem lehetett előre látni, hogy *Chester*z oly apathia után egyszerre gyorszván márd hónapra, oly mérvű felvezetésre és szükségletet fog jánusni. Ezen ország keresete, deztára a többször felment árának, alig csökkent, s igényeket csak az a tartózkodás korlátozza, a melytől mainaknak az eladás körül el kellett járni.

A beföldi élel, s kivált a helyi fogyasztás szintén tovább javult, s legutóbbi indólistások óta szintelen részt vett a bevásárlásokban. A kenyérszék és keletkezők magas árat szemben azval, hogy a rozs drága se a szükségletet nem felezi elégé, kétség-fizeték meg, s a kereskedők is fogyasztók még abban is bizomsítok látnak beszerzésük feltétele, hogy mainak üzleleink részkezején április végig frontartak.

A lakarmányvagkok általánosan úgy szerepet visznek a forgalomban, a durva korpa iránti srgős keresletnek sem lehet megfellelni, minőfoga minden lino korpát, a mi csak kapni lehetett, úgy készárbán mint határidőre, általánosan csekély árak mellett vásároltak meg.

Jegezték állgában:

	1	2	3	4	5	6	7	8
10.40	15.	14.70	14.40	14.	13.50	13.	12.60	12.20
		8 $\frac{1}{2}$	8 $\frac{1}{4}$	9				
		11.70	10.20	—				

Finom korpa 4.50 frt. durva korpa 4.30 frt.

Berlin, december 14. (Schulze jr.). Meglehetos

száldár irányzat mellett a liszt minden fajtajára nézve előfordult forgalom nem volt nagy, mert egyrészt az előző hetekben igen sokat vásároltak össze, másrészt pedig már az énepek is észrevehettek. A szőlőknek fizete már most rosszat megy, mert a fogyasztás a karácsonyi ünnepek takarigát. Hozatal nem volt jelentékeny, sőt noszidásból négy hoztak valamit piacra. Oly árvaltozások, melyek feljegyezhetőek lettek volna, nem fordultak elő.

London, december 13. A feloyt lét bevitete

297,023 cwt-ra terjedt, szemben előző het 308,778 cwt-tal. Az atlanti kikötőbe: Nagybritannia szőlő hajószállítókai 215,000 szakra rakta, ebből 18,000 Londonra, 72,000 Glasgova, 50,000 Liverpoolra, 8,000 Bristol Canatra és 32,000 az egyéb angol kikötőkre jut, szemben az előző heti 128,000 szakkal. A vidéki piacra a mult szombaton általánosságban száldár hangulatot tanúsítottak, sőt egy eseten még szásköntök 6-dnyí árvekedés jegeztetelt. A londoni hétfői vásáron a kereslet mérsékelt maradt változatlan árak mellett, ellenben szárdán a kereslet igen csekély volt. Liverpoolban kedden szintén igen csekély volt a kereslet és a molnárak csak nagy nehezen tarthatták fu az az előt elért árjával, Glasgovaiban szemben csak kismennyiség eladások voltak a legutóbb jegezt árak mellett.

Milwaukee, november 30. Egyik legtekintélyesebb

malomkban heilott gépnőres következtében egész liszt-termelésünket érte csapás: 1200 blbs, hiány mutatkozott a mult hethez képest, amennyiben a termelés csak 6150 blbs volt a mult heti 7450 blbs-sal és a mult év ugyanazon het 5600 blbs-sel. A piaczi mozgalom igen csekély volt, kelet felé való hajórakományokat a hajózási közeli beszállításra való tekintettel erősen srgették, nagyobb okból az árak is 100 blbs-ra érve 3 c-nyí illetéggé beléts-ra érte 10 c-nyí eszmekelési értek el. A napokint hozatalok 13,000 blbs-sal lettek, szemben a mult heti 15,800 és illetéggé az 1888 és 1880 év megfelelő heti 10,000 illetéggé 7000 blbs-sal. Hajóra rakott napokint 21,000 blbs a

geschäfts auf längere Zeit, jedenfalls aber über die Wintermonate hinaus konstant die gleiche bleiben dürfte. Es liegt nun in der Hand unserer Mühlen, dieselbe nach Möglichkeit zu ihrem Vortheil auszunutzen, denn sie gewiss zu entsprechen suchen werden, denn bei allen Verwaltungen ist das Herz und der Sinn für das Verdienen am Mahlen vorherrschend.

Auf die Details des Geschäfts übergehend, haben wir von Export zu berichten, dass wohl anhaltend kleine Verkäufe nach Grossbritannien und Frankreich gemacht werden, das Gros der Verkäufe jedoch auf Rechnung früherer Verkäufe zu stellen ist. Unsere Freunde haben es zur Zeit vorzuziehen von unseren Entgegenkommen den ausgiebigen Gebrauch zu machen; es ist jedoch unsere Pflicht zu konstatiren, dass ihnen dasselbe entgegengekehrt wurde, als bei uns die Verhältnisse noch nicht ganz geklärt lagen und man nicht voraussehen konnte, dass nach solcher Apathie so zu sagen über Nacht beispielsweise *Böhmen* als derart aufnahm- und bedarfsfähig sich erweisen werde. Von diesem Lande hat der Begehr trotz der mehrmals erhöhten Preise kaum Abnehm erlitten und werden die Anforderungen nur durch die Reserve, die sich unsere Mühlen im Abgeben auferlegen müssen, begrenzt.

Das mährische Geschäft und namentlich der Platz-Consum hat sich ebenfalls wieder gehessert und bedingt sich seit unserem letzten Bericht eruet am Einkant. Die hohen Preise der Brod- und Schwarzwedde werden angesichts des sehr theuren und den Bedarfe nicht genügenden Roggens willig besetzt und sehen Händler und Consumenten auch noch darin eine Gewähr für ihre Auslieferungen, dass die Betriebs-Reduktion unserer Mühlen bis Ende April aufrecht erhalten bleibt.

Futterstoffe spielen im Verkehr anhaltend eine grosse Rolle; dem Drängen nach großer Kleie kann nicht entsprechen werden und wurde daher alle nur erhaltliche feine Kleie zu stetig steigenden Preisen schnell prompt als auch auf Termin aufgenommen. Wir notiren durchschnittlich:

Nr.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	14.40	15.	14.70	14.40	14.	13.50	13.	12.60	12.20
		Nr. 8 $\frac{1}{2}$	8 $\frac{1}{4}$	9					
		11.70	10.20	—					

Feine Kleie 4.50; grobe Kleie 4.30

Berlin, 14. Dezember. (Franz Schulze jr.) Bei

recht fester Tendenz waren Umsätze in allen Sorten Mehlen nicht gross, einestheils ist in den vorhergegangenen Wochen stark gekauft worden, anderentheils machen sich schon die Feiertage bemerkbar. Bei den Bäckern gehen die Geschäfte jetzt schon schlecht, da für das Weihnachtsfest gespart wird. Zufahren waren nicht erheblich, von Roggenmehl fast gar keine. Notifbare Preisveränderungen sind nicht eingetreten.

London, 13. Dezember. Der Import der letzten

Woche umfasste 297,023 Cwt, gegen 503,776 Cwt. in der Woche. Von den atlantischen Häfen betragen die Verschiffungen nach Grossbritannien 215,000 Sack, davon 48,000 für London, 72,000 für Glasgow, 55,000 für Liverpool, 8,000 für Bristol-Canal und 32,000 für andere englische Häfen gegen insgesamt 124,000 Sack in der Vorwoche. Die Landmärkte waren am letzten Samstag im Allgemeinen behauptet und fest und in einem Falle wurde sogar eine Preiserröherung von 6d pr. Sack notirt. Der Londoner Markt zeigte mässige Nachfrage bei unveränderten Preisen, hingegen war Mitwoch die Nachfrage sehr gering. In Liverpool war Dienstag gleichfalls sehr schwache Nachfrage und Müller konnten nur mit Mühe die früher erzielte Preisesserung behaupten. In Glasgow etablirte sich Mitwoch nur Detailhandel zu letzten Preisen.

Milwaukee, 30. November. In Folge eines

Maschinenbruches in einer unserer bedeutendsten Mühlen erfuhr unsere gesammte Mehlerzeugung einen Ausfall von 1200 Blbs, gegen die Vorwoche und betrug bis 6150 Blbs, gegen 7300 Blbs. In der Woche zuvor und 5600 Blbs. in der gleichen Woche des Vorjahres. Die Marktbewegung war lebhaft, die Verschiffungen ostwärts wurden im Hinblick auf den baldigen Schifffahrtsschluss beschleunigt, aus welchem Grunde auch Preise eine Erhöhung von 2 c pr. 100 Blbs, resp. 10 c pr. Blbs, erfuhr. Die täglichen Anfuhrn beliefen sich auf 13,000 Blbs, gegen 15,000 Blbs. in der

RIGLER József Ede

papírnemű
és gép-level-boríték
gyára

BUDAPEST

VI. ker.,
Rózsá-utca 55.

RIGLER JÓZSEF EDE

ELŐBB

Posner Károly Lajos.

Író- és rajzeszközök, üzleti könyvek, nyomtatványok,
albumok, feliratok és dísz tárgyak nagy választéka

BUDAPEST

V. kerület, Erzsébet-tér 19. szám
báivány-utca sarkán.

RIGLER József Ede

gyártelepének
fiók-üzlete:

BUDAPEST

IV. ker.,
Kecskeméti-utca
13. szám.

Alleinige Vertretung für Oesterreich-Ungarn.

Der Staubsammler

„CYCLONE“

patentirt in allen Staaten.

- „CYCLONE“ übertrifft alle Systeme bisher bestehender Staubcollectoren.
 „CYCLONE“ arbeitet ohne Filtertuch.
 „CYCLONE“ unterliegt keiner Abnutzung und bedarf keiner Reparatur.
 „CYCLONE“ kann in Einfachheit und Wirksamkeit nicht übertroffen werden.
 „CYCLONE“ bedarf keiner besonderen Betriebskraft.
 „CYCLONE“ erleichtert und verbessert die Arbeit aller damit verbundenen Maschinen.
 „CYCLONE“ bedarf keiner Reinigung.
 „CYCLONE“ vermindert die Feuertüchtigkeit der Mühlen.
 „CYCLONE“ kann auf dem Boden stehend, oder an der Decke hängend angebracht werden.
 „CYCLONE“ arbeitet mit dem besten Erfolge in mehr als 4000 Exemplaren in den Vereinigten Staaten und in Grossbritannien.
 „CYCLONE“ ist in jeder gut eingerichteten Mühle unentbehrlich.
 „CYCLONE“ erfordert keine Bedienung und versagt nie den Dienst.
 „CYCLONE“ bedarf zur Aufstellung keines Sachverständigen.
 „CYCLONE“ vermindert die Verluste durch Verstaubung.
- ☛ Anfragen erbeten. ☛ Preisliste gratis. ☛

Adolf Fischer

Civil Ingenieur und Constructeur für Mühlenbau
Budapest, Waitznerboulevard 74.

Magy. kir. szab.

bőr- és gép-szj-gyár

SCHMITT ADOLF ÉS TÁRSA

Budapest, Nagy-Bossány, Bécs, München

ajánlanak saját gyártmányu leg-
jobbak eismert

gép-szjakat

csak elsőrendű bőrből készült egy-
szerű, kettős és harmasrészesű,
mindennemű kötő- és varrószj-
jakat, valamint croupon- és fimsős
bőröket. Mindegy nagy választék-
ban, készlethen.

Szj-csavarok. * Szj-szergesék.

Gyar:
Budapest, Kerepesi-ut 64.Raktár:
Zrinyi-utca 4. szám.

Kön. ung. priv.

Leder- u. Maschinen-iRemenfabrik

ADOLF SCHMITT & Co.

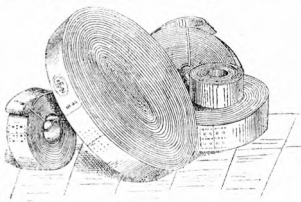
Budapest, Nagy-Bossány, Wien, München

empfehlen ihre selbsterzeugten,
für die besten anerkannten

Lederriemen

aus der prima Kernleder von ein-
facher, zweifacher und dreifacher
Stärke, alle Arten von Blind- und
Nährriemen, Croupon- und Alaun-
häute. Sols grosses Lager vor-
rätig.

Riemenschrauben. * Riemennieten.

Fabrik:
Budapest, Kerepesi-út 64.Niederlage:
Zrinyi-utca 4. szám.

J. WÖRNER & Co. BUDAPEST.

Malomépítész, gépgyár és vasöntöde. Mühlenbau-Anstalt, Maschinenfabrik und Eisengiesserei.

Teljes malomberendezések
Malomgépek, csak bevált rendszerek szerint
Turbinák és vízkerékek
Mechanikai rakár-berendezések
Hengerszékek
Árpaláztató-berendezések
Buzakoptató gépek, Wörner szabadalma
Daratszító gépek, Wörner szab. Haggenmacher szab.
A Seck II. szab. „Reform” deruze- és daratszítók
gyártása és eladása
Zsákfelvonók biztonságú készülékek, Wörner szab.
Kötéltranszmissiók
Nyera építési és gépöntvény stb. stb.

„PROGRESS”
legújabb buzakoptató
gép, Wörner szabad.

Complete Mühlen-Anlagen
Müllerei-Maschinen, nur bewährter Systeme
Turbinen und Wasserräder
Mechanische Magazins-Anlagen
Walzenstühle
Gerste-Pulzerei-Anlagen
Fruchtputzmaschinen, Patent Wörner
Griesputzmaschinen, Patent Wörner und Haggenmacher
Fabrication und Verkauf H. Seck's „Reform” Dunst- und Griesputzmaschinen
Sackaufzüge mit Sicherheits-Fangvorrichtung Pat. Wörner
Seitentransmissionen
Rohrer Bau- und Maschinenguss etc. etc.

Stefan Röck Maschinenfabrik BUDAPEST

Soroksárérgasse 24.

Erzeugt Hochdruck- u. Compound-Dampfmaschinen

jeder beliebigen Größe, nach welchem immer neuesten Systemen, Bouilleur- und Cornwall-Dampfkessel mit glatten oder Wellblech-Feueröhren, Patent Fox, wie auch jeder Art Kessel mit Siederöhren.

Übernimmt complete Ausrüstung von Dampfmühlen.

Allein befugter Verkäufer

für Ungarn der weltberühmten „Valvoline” Cylinderschmerzele aus den Fabriken v. Leonard & Ellis in New-York.

BRÜDER BERGER

Jutewaren- u. Säckefabriks-Niederlage

Budapest, V., Árpád-utca Nr. 12.

Telegramm-Adresse: Sigber, Budapest.

Empfehlen ihr reichassortiertes Lager in Mehl-, Kleie- und Zelterweiz. Manipulations-Säcken aus prima Doppelseget und Doppelweiz. Decktüchern, natur und imprägnirt.

Jute- und Hanfspagaten etc.

Prompteste, solideste u. billigste Bedienung.

ANT. OETL'SCHE

Eisengiesserei u. Maschinenfabrik
Budapest, VII., Bethlen-tér 4
empfiehlt ihre Erzeugnisse, insbesondere:

Bau- u. Maschinenguss

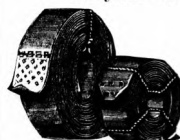
nach eigenen Modellen oder Zeichnungen,
technische Einrichtungen,

Transmissionen, Röhren
und sonstige Eisen-Constructionen.

Zeichnungen und Kostenanschläge gratis und franco.

Legkitünőbő

Patens „Eureka” sziforrasztó,
Belföldi angol szijak,
Hevederek és serlegek,
Selyem- és rézsziták,

Kaucsuk-, kenési és összes malomszükségletek
minőség garantiá mellett.

Kaphatók:

SCHVABZ József és Tsa
czegnél

Budapest, Váci-körút 26.

GANZ & COMP.

Vasöntöde és gépgyár részv.-társaság
Budapesten és Leobersdorffban Bécs mellett

Eisengiesserei u. Maschinen-Fabrik Act.-Ges.
Budapest u. Leobersdorff bei Wien

ajánlja
hengersizékeket, hámzó- és egyéb malom-
gépéket;

turbinákat;

villamos világítást és erőátvitelt;

vasuti-kocsikat és vasuti-felszereléseket;

mindennemű kemény öntvénygyártmányait;
gép- és öntött-munkáit.

Szerkesztő: Borsányi Endre.

empfehlen ihre
Walzenstühle, Schäl- und sonstigen Müllerei-
Maschinen;

Turbinen;
Elektrische Beleuchtung und Kraftüber-
tragung;

Eisenbahn-Waggons und Eisenbahn-Ausrüs-
tungen;

Hartgussfabrikate aller Art;

Maschinen- und Guss-Arbeiten.

Broszura Ottó könyvnyomdája, Budapest.